ROŽĎALOVICKO

Městský zpravodaj pro občany Rožďalovic, Ledeček, Viničné Lhoty, Podlužan a Hasiny

Cena: 30 Kč

4/2021

Vážení čtenáři,
dovolte mi, abych Vám do nového roku popřál mnoho štěstí, životních úspěchů, a hlavně zdraví. Rád bych také poděkoval rodině Vaňkových z Hasiny, která městu věnovala vánoční strom, a sboru dobrovolných hasičů Rožďalovice za darování vánočního světelného anděla. Původní byl zničen.

Zachráněný život

Jeden ze zásahů našich dobrovolných hasičů se stal zásadním pro muže z Ledců, kdy mu svým včasným zásahem zachránili život. Za tento skutek jim patří velké díky. Všichni zasahující členové SDH byli při příležitosti svátku 28. října veřejně oceněni.

Rozpočet města na rok 2022

Zastupitelstvo schválilo na svém veřejném zasedání v polovině prosince rozpočet města na rok 2022 jako přebytkový s celkovými příjmy ve výši 46 000 000 Kč a výdaji 45 206 000 Kč. Zároveň schválilo udělení všech finančních příspěvků spolkům, které žádaly o jejich poskytnutí. Významnými částkami ve výši 170 000 Kč budou podpořeny spolky FC Trnavan Rožďalovice na pořádání oslavy u příležitosti 90 let zdejšího fotbalu a SK Slavia Fans Rožďalovice na celostátní setkání odboček Odboru přátel Slavia Praha. Se zástupci klubu FC Trnavan bylo domluveno, že město se bude podílet na opravách jeho zázemí, a to především kabin a sociálního zařízení.

Finanční ulehčení rodičům

Naše příspěvková organizace ZŠ a MŠ G. A. Lindnera Rožďalovice obdrží vyšší rozpočet než v roce 2021, a to ve výši 2 740 750 Kč. Hlavním důvodem je nárůst mimoprovozního rozpočtu (viz tabulku). Jak jsem již mnohokrát vysvětloval, tento rozpočet byl vytvořen jako finanční úleva rodičům a pro tento rok čítá částku 805 950 Kč. Stejně tak ho uvítali i pedagogové, kterým odpadnou starosti s vybíráním financí od žáků. V návrhu tohoto mimoprovozního rozpočtu byla nově navržena položka „mimoškolní aktivity MŠ a ZŠ“. Jedná se o příspěvek pro Sdružení rodičů Rožďalovice (SRR), město tak přispěje částkou 250 Kč na žáka, tedy v celkové výši 61 250 Kč. Dosud ale neproběhla domluva se zástupci sdružení o tom, jaké aktivity budou dotovány. Spolek SRR vybírá dobrovolné finanční příspěvky od rodičů, a tak se v minulosti často stávalo, že svůj rozpočet zcela nenaplnil. Příspěvkem od města tak bude podpořen každý žák.

Významné investice

Po mnoha stěžejních stavebních akcích a rekonstrukcích se své zasloužené změny dočká náměstí. V první etapě bude řešen nový dlážděný chodník v parku, který bude zároveň osázen novými okrasnými stromy. Na náměstí bude podél komunikace také vystavěna nová autobusová zastávka.

Po loňském stavebním zásahu v Tyršově ulici dojde k novému položení chodníků a ve spolupráci s Krajskou správou a údržbou silnic Středočeského kraje dostane nový povrch také samotná komunikace. Dojde také k výstavbě chodníku v Boleslavské ulici, který povede od křižovatky k fotbalovému hřišti a zde bude ukončen přechodem pro chodce.

Rekonstrukce Školní ulice bude poslední etapou rekonstrukcí komunikací „za školou“. V Rajmanově a Vodičkově ulici budou na jaře ještě provedeny potřebné terénní úpravy, výsadba nové zeleně a zatravnění. Na tomto místě bych chtěl poděkovat občanům z těchto ulic za jejich trpělivost.

Výměna elektroinstalace v základní škole postupuje pomalu. Důvodem je nedostatek stavebního materiálu a služeb. Dokončeny jsou pouze dvě třídy. Přesto věřím, že zakázku zvládneme v termínu ku spokojenosti všech.

Park pod kostelem dostává novou podobu

Místo, kde je umístěn pomník padlých, dlouhou dobu zůstávalo bez povšimnutí. Proto jsem se rozhodl toto pietní místo oživit. Myslím, že si to svým významem zaslouží. Jsem rád za spousty kladných ohla-

Rozpočet ZŠ a MŠ G. A. Lindnera Rožďalovice	
Příspěvek zřizovatele	2 740 750 Kč
1. provozní	1 996 050 Kč
2. mimoprovozní	744 700 Kč
- pomůcky pro žáky 1. třídy	50 700 Kč
- pracovní sešity	70 000 Kč
- kreslící a výtvarné potřeby	25 000 Kč
- školní sešity	20 000 Kč
- učebnice	100 000 Kč
- exkurze, besedy (vstupné)	100 000 Kč
- exkurze, besedy (doprava)	90 000 Kč
- exkurze + kulturní akce MŠ	79 000 Kč
- kurz plavání MŠ	25 000 Kč
- adaptační pobyt	10 000 Kč
- škola v přírodě MŠ	10 000 Kč
- lyžařský výcvikový kurz	50 000 Kč
- doprava Dětenice	115 000 Kč
Mimoškolní aktivity ZŠ a MŠ (příspěvek Sdružení rodičů Rožďalovice)	61 250 Kč

sů na dřevěnou plastiku, kterou tomuto místu věnoval Ing. arch. Jiří Vorel a která může být symbolem pomníku obětem dvou světových válek. Mnohé návštěvníky našeho město možná upoutá právě tento artefakt a vydají se k pomníku vzdát hold padlým. Za spolupráci s panem architektem jsem velmi vděčný. Dokáže mé nápady přetvořit ve svém pojetí do originálních struktur. Dokladem toho jsou i jeho umělecké doplňky na naučné stezce kolem Holských rybníků, která přitahuje mnoho návštěvníků a kteří se sem i opětovně vracejí.

U příležitosti vzniku samostatného československého státu uctilo ve čtvrtek 28. října vedení města památku padlých

Chodník v Zámostí

V roce 2016 město oslovil pan Josef Drobeček s myšlenkou nového chodníku v Zámostí. Podpora dalších občanů byla slabá, a tak jsem rád, že koncem minulého roku dostalo zastupitelstvo města k řešení petici za výstavbu chodníku v Zámostí.

Již v roce 2016 jsme nechali udělat zaměření pozemků, výškopis a polohopis, které jsou potřebné k uskutečnění projektu nové výstavby. Otázkou nyní zůstává, po které straně komunikace chodník povede a zda jsou všechny předmětné pozemky ve vlastnictví města. Další má obava vyvstává nad možným zánikem kaštanového stromořadí, které k Zámostí neodmyslitelně patří.

Podané dotace

Na konci minulého roku jsme podali žádost o dotaci na rekonstrukci komunikace v Lindnerově ulici na Ministerstvo pro místní rozvoj ČR s celkovým rozpočtem 20 milionů Kč. Tento rok začneme podáním žádosti na opravu náměstí z fondu Středočeského kraje.

Žádost o dotaci na novou výstavbu chodníku v Ruské ulici, který povede od železničního přejezdu směrem ven z města, bude podán během února na Státní fond dopravní infrastruktury. Po dvou letech se nám podařilo dořešit majetkoprávní vztahy související s vlastnictvím pozemků, které budou stavbou dotčeny.

Potřetí také zkusíme štěstí s projektem opravy fasády staré školy z fondu obnovy památek určených ke společenskému využití ze Středočeského kraje.

Úschovna jízdních kol na nádraží funguje dál

Po sáhodlouhých jednáních se Správou železnic jsme se úspěšně dobrali k pozitivnímu výsledku. Dle posledních informací bude městu prodloužena nájemní smlouva na jeden rok. Co bude dál, v tuto chvíli však nevíme. Bojovat o zachování budovy budeme i nadále.

Lokalita „U Studánky“

Lokalita určená pro výstavbu 18 rodinných domů prošla úspěšnou změnou územního plánu. Následovala urbanistická studie, která měla být dokončena koncem léta minulého roku. Nečekanou překážkou se stala podmínka pořizovatele studie, kterým je odbor výstavby Městského úřadu Nymburk. Ten požadoval výstavbu rodinných domů pouze s rovnými střechami, ideálně zatravněnými. Proti tomuto požadavku město vzneslo námitky, které však doposud nebyly zapracovány. Doba možného prodeje pozemků se tak nadále oddaluje.

S přáním všeho dobrého

Petr Kapal
starosta

Jak dál s odpady?

Celý rok 2021 jsme usilovně přemýšleli, jak nejefektivněji nastavit odpadové hospodářství v našem městě. Pravděpodobně je rok 2022 poslední, kdy bude zachován stejný model výběru poplatku za komunální odpad. To znamená, že poplatek platí trvale hlášená osoba v obci nebo majitel nemovitosti v případě rekreačního objektu. Ani výše sazby 950 Kč za osobu se pro tento rok nemění. V tomto roce máme v plánu připravit nový vzor odpadového systému.

V roce 2023 každou domácnost vybavíme nádobami na tříděný odpad (plast, papír, sklo) a tím dojde ke zrušení současných kontejnerů umístěných po obci. Tímto chceme eliminovat ukládání odpadu cizími osobami či podnikateli, kteří čestně prohlašují, že jim odpad z podnikání nevzniká. Další výhodou bude pořádek a čistota v obci. Nyní sběrná místa působí nevzhledně a jistě nejsou ozdobou našeho města. Tento systém nádob u každé nemovitosti logicky přispěje k vyšší vytříděnosti. Každá domácnost si sama zvolí počet nádob na směsný odpad (černé popelnice), jejich velikost a četnost vývozu.

Veronika Bachová, Petr Kapal

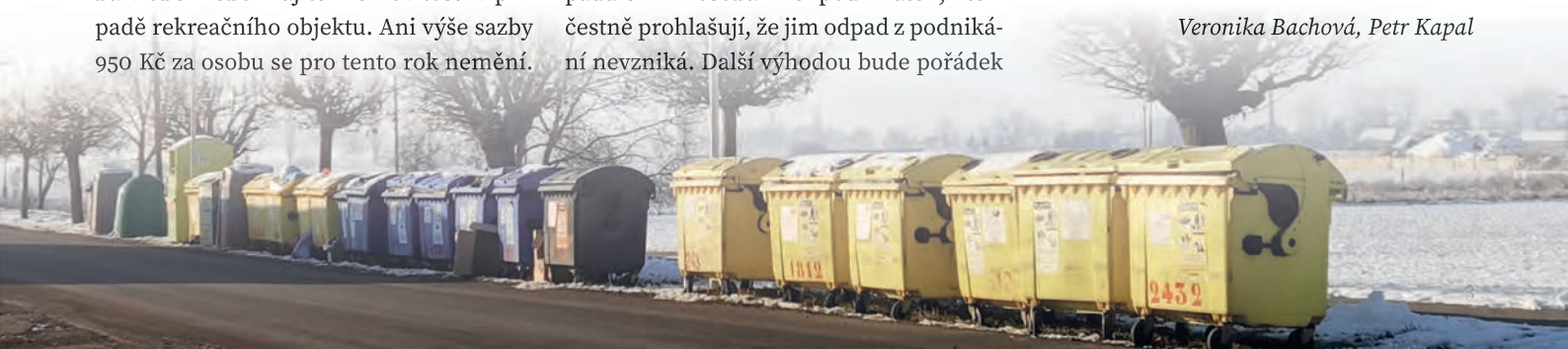

Koncem listopadu byla dokončena rekonstrukce Rajmanovy ulice

Současně byla zahájena rekonstrukce povrchu vozovky ve Vodičkově ulici, která byla dokončena během prosince

Nový asfaltový povrch dostala v listopadu také silnice spojující Podlužany a Ledečky

V mateřské škole byly během října položeny nové chodníky ze zámkové dlažby

Od začátku listopadu byl železniční přejezd z důvodu rekonstrukce průjezdný pouze se zvýšenou opatrností a ve dnech 17. až 30. listopadu byl uzavřen zcela

Zkraje prosince byla dokončena celková rekonstrukce železničního svršku ve stanici Rožďalovice

V průběhu listopadu byla dokončena přeložka elektrického vedení v Tyršově ulici

V prosinci probíhala rekonstrukce rybníčku na levém břehu Mrliny u Nových Zámků

V parčíku pod kostelem byla v říjnu instalována dřevěná plastika Krista od Ing. arch. Jiřího Vorla

V prosinci probíhala rekonstrukce opěrné zídky u staré školy

V sobotu 23. října uspořádali místní hasiči na Hasině námětové cvičení zaměřené na evakuaci osob z hořícího objektu. Cvičení se zúčastnily ještě sbory z Kopidlna, Křince a Košíka

Hasiči rovněž asistovali při natáčení několika scén minisérie „Iveta“ Jana Hřebejka, které proběhlo ve středu 17. listopadu

Koncem listopadu byly vysázeny nové stromky na Hasině, v Panské zahradě, pod kostelem, na naučné stezce poblíž Zámostského rybníka a v Ruské a Spojovací ulici. Dohromady bylo vysázeno na 150 ovocných a okrasných stromů.

Před prvním sněhem proběhly výsadby ovocných stromů u Třeboňského (škola) a Zámostského rybníka

V sobotu 23. října jsme přivítali tyto nové občánky: Karolína Zaliborová, Natálie Martínková, Anna Přibylová, Viktorie Přibylová, Beáta Brodská, Martin Filjač, Jan Šmidrkal, Matteo Grospič, Harrison Růta a Lilien Brzobohatá.

V sobotu 23. října vystoupila v sále radnice v rámci programu Hudba léčí Malá muzika Nauše Pepíka

Ve Spolkovém domě si v pátek 19. listopadu mohly zájemkyně vyzkoušet tvoření adventních věnců

Starosta města Petr Kapal předává ocenění Vladimíru Šukovi a místostarostka Marcela Ešnerová Janu Nožičkovi (foto Patrik Buryan)

Ve čtvrtek 28. října u příležitosti oslav vzniku Československa předal starosta Petr Kapal čestná uznání několika občanům města. Ocenění převzali:

- Členové Sboru dobrovolných hasičů Rožďalovice Lenka Císařová, Jaroslav Klimeš, Jiří Musil, Jiří Dufek, Petr Pešava a Elemir Kanoc za záchranu života,
- Vladimír Šuk – první porevoluční starosta obce (1990–1994), který se zasloužil o její rozvoj,
- Pavel Hošek – dlouholetý občan Rožďalovic, pracovník jičínské nemocnice, který pomáhal řešit zdravotní problémy spoluobčanů,
- Josef Severa (in memoriam) – pamětník obce Podlužany, kde po mnoho let vedl místní kroniku,
- Jan Nožička – dřívější zastupitel obce Rožďalovice, dlouholetý člen a jednatel místní organizace Českého rybářského svazu. Již třináctým rokem je kronikářem města, pravidelně přispívá do zpravodaje Rožďalovicko,
- dále bylo oceněno třicet tři žen, které při první vlně covidové pandemie v době nedostatku ochranných prostředků nezištně šily roušky.

V sobotu 6. listopadu proběhla vernisáž výstavy Rožďalovice v kresbách Martina S. Dohnala, na níž si mohli zájemci zakoupit i stejnojmenný kalendář na rok 2022. Hostem vernisáže byl legendární hokejista Milan Nový, který zde představil svou knihu vzpomínek.

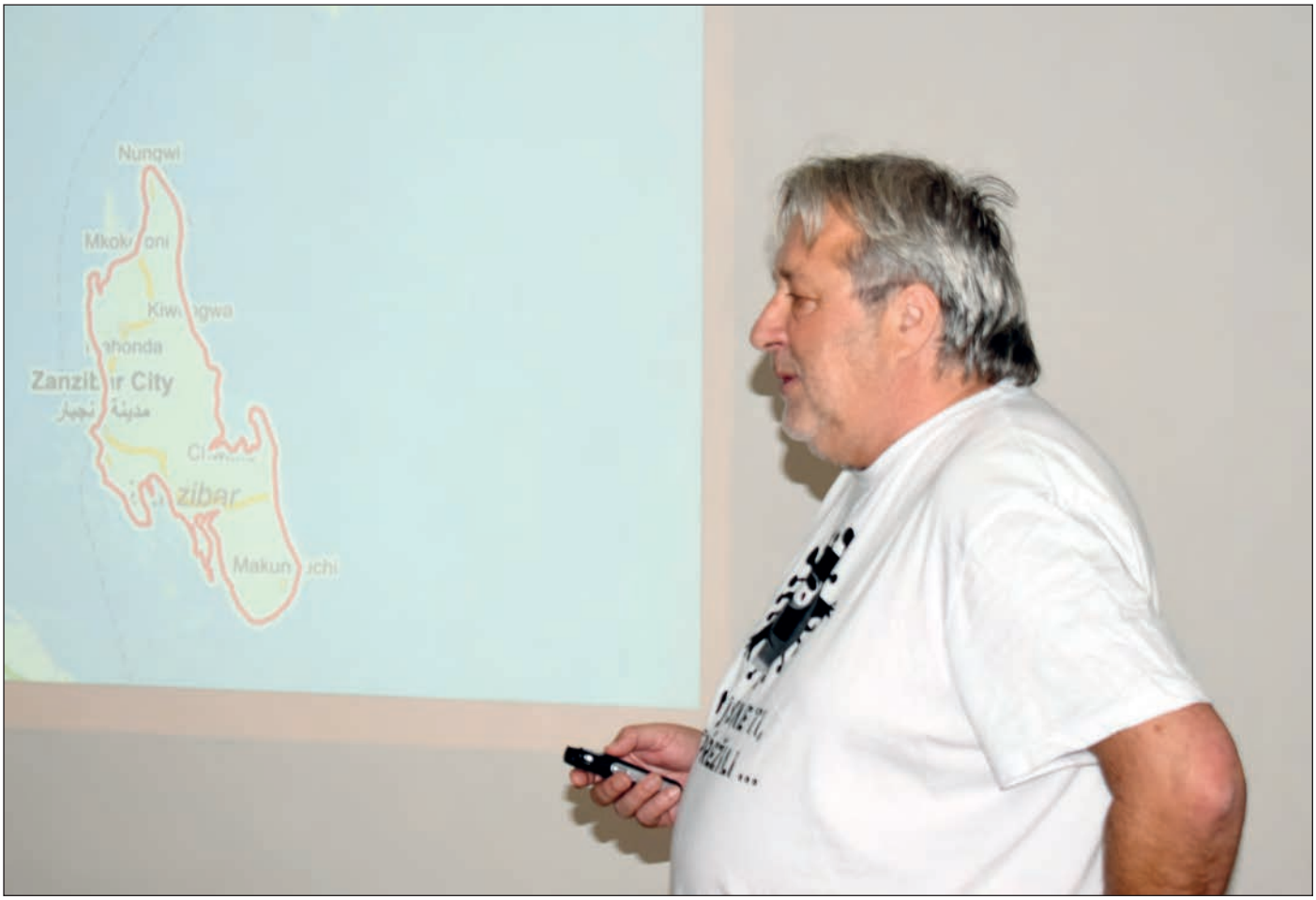

O dva týdny později v sobotu 20. listopadu přiblížil své zážitky z cestování po Zanzibaru zdejší učitel Jiří Rejsek. Do staré školy zvítala zhruba třicítka návštěvníků

MIKULÁŠ A ROZSVÍCENÍ VÁNOČNÍHO STROMEČKU NA STARÉ HASINĚ Život v naší zemi je stále ovlivňován přetrvávající pandemií nákazy covid-19, ale na Staré Hasině se v komorním obsazení konala poslední plánovaná akce letošního roku.

V pátek 3. prosince se za zvuků koled a vánočních písní sešli místní obyvatelé, aby společně rozsvítili krásně nazdobený stromeček. Za naší drobotinou přišel důstojný Mikuláš, kterého doprovázeli půvabný anděl a dva čerti. Malí hříšníci třesoucím se hlasem slíbili, že se určitě polepší, a za přednesenou básničku byli odměněni dárkovým balíčkem. Tentokrát čerti odešli z Hasiny s prázdnou.

Pevně doufáme, že příští rok bude již v lepších časech a všechny plánované akce na Staré Hasině se uskuteční bez omezení. A věřte, že jich máme naplánovanou opět celou řadu.

Ing. Vlasta Tuláčková

Pátá vlna

Již od září odborníci upozorňovali na nebezpečí další covidové vlny, zejména na hrozbu, že opět dojde k exponenciálnímu nárůstu počtu onemocnění. I v době, kdy již počet případů přesahoval tisíc za den, ale předseda tehdejší vlády Andrej Babiš tvrdil, že „se vracíme k normálu“. Bylo před volbami a vláda nechtěla žádná zvláštní opatření přijímat. Teprve po volbách, na mimořádném zasedání dne 20. října vláda označila situaci za vážnou.

Od 1. listopadu začaly být zpoplatňovány testy (pokud o testování nežádal ošetřující lékař) a zkrátila se platnost testů na 72 hodin. Do restaurací mají vstup povolen pouze osoby s platným certifikátem o očkování nebo o prodělání choroby, tedy podobně jako na kulturní a sportovní akce apod. Cílem těchto opatření je zvýšit proočkovanost obyvatel ČR, která stále není příliš vysoká. Pro mnoho očkovaných ovšem bylo překvapením, že i po dvou, výjimečně i třech dávkách mohou být nakaženi. Lékaři tuto skutečnost dávají do souvislosti s novými mutacemi viru a zároveň upozorňují na mírnější průběh onemocnění.

V listopadu pak došlo na slova odborníků a počty nemocných začaly strmě narůstat až k vrcholu celého průběhu pandemie v ČR, který křivka dosáhla ve čtvrtek 25. listopadu. Tehdy testy odhalily 27 930 nakažených při – rovněž rekordní týdenní incidenci – 1231 případech na sto tisíc obyvatel. Od následujícího dne vláda vyhlásila nouzový stav s platností do 26. prosince. Vláda omezila účast na kulturních a sportovních akcích na 1000 lidí, na společenských akcích na 100 lidí, vánoční trhy zakázala úplně.

Povinnost nosit roušky ve vnitřních prostorách budov přetrvává

Tento zákaz respektovalo i naše město, takže slavnostní rozsvěcení vánočního stromu se nekonalo. V té době ostatně i u nás kulminoval počet nemocných covidem-19 (viz graf), v úterý 30. listopadu jsme v Rožďalovicích registrovali 42 onemocnění. Již od půlky listopadu byli mezi nemocnými i někteří žáci naší školy, a proto se postupně dostaly čtyři třídy do karantény a výuka opět probíhala online. Nemoc se nevyhnula ani několika zaměstnancům školy. K 2. prosinci dosáhla promořenost obyvatel našeho města 30 %.

Od zmíněného vrcholu se počet nakažených v ČR sice snižuje, ale varující je poměrně velký počet zemřelých – za poslední měsíc zemřelo více než 3000 nemocných na covid-19, a celkové číslo tak již přesáhlo 35 tisíc.

K tomu se přidávají obavy z nové mutace koronaviru, popsané z jižní Afriky. Omikron, jak byla mutace pojmenována, již dosáhl Evropy a první případy byly zjištěny i v Česku. Naopak někteří vědci, jako třeba Jan Konvalinka z Ústavu organické chemie a biochemie Akademie věd ČR, obavy zcela nesdílí. Opatrně naznačují, že omikron je sice velmi infekční, ale zároveň ne tak nebezpečný. A to by mohla být cesta k ukončení pandemie. Uvidíme…

Jiří Rejsek

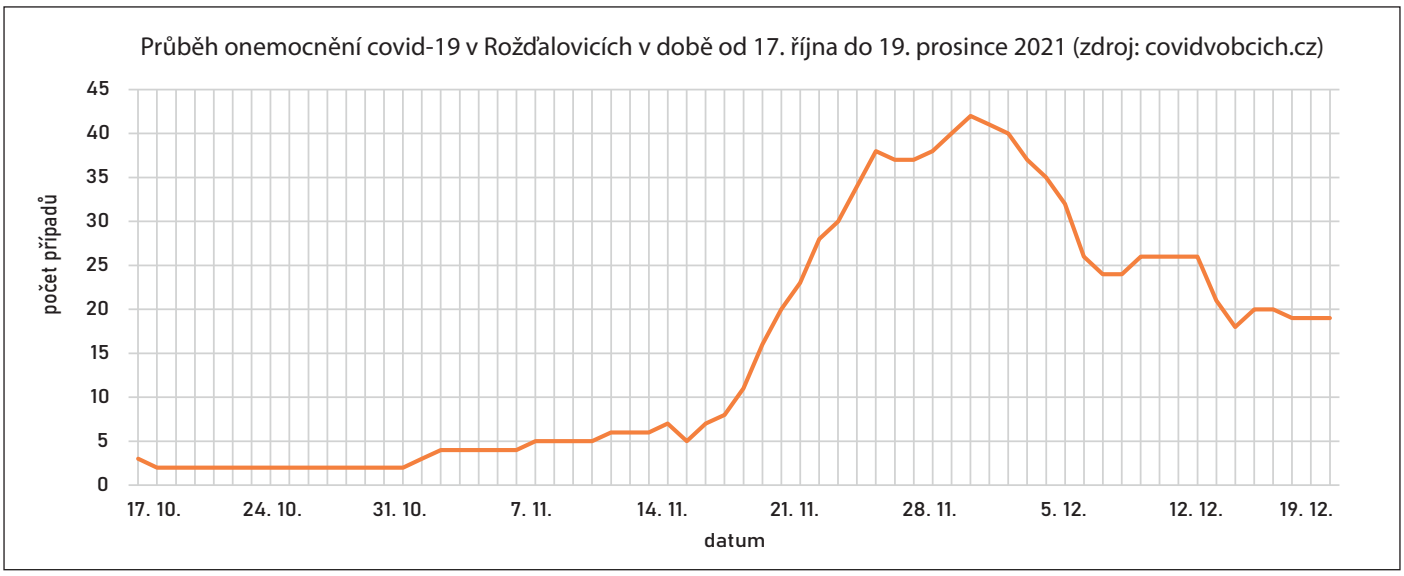

S přelomem roku k nám zavítalo jaro

Počátek října byl nezvykle teplý a slunečný s nadprůměrnými teplotami, které v odpoledních hodinách atakovaly dokonce ještě letních 25 °C. Zlom nastal vpodvečer 5. října: po velmi suchém září, kdy spadlo za celý měsíc pouze 7 mm srážek, napršelo během 12 hodin 29 mm, vydatný déšť s sebou přinesl i pokles teplot až o 10 stupňů a v dalších dnech, ač byly převážně slunečné, se ochlazovalo i nadále: v odpoledních hodinách se teploty sice dostaly i nad 15 °C, ale chladný vítr pocitovou teplotu snižoval. Noční teploty začaly klesat i pod bod mrazu a během dopoledne sotva vystoupaly k 10 °C. Podprůměrné teploty pak vydržely až do poloviny října, obloha byla převážně zatažená, občas se přidalo mrholení. Oteplilo se koncem druhé říjnové dekády, ve středu 20. října vystoupala teplota téměř k 25 °C. S příchodem studené fronty hned druhého dne zasáhl celou republiku silný vítr, který v nárazech přesáhl i rychlost 90 km/h, naštěstí u nás nenapáchal žádné větší škody, hasiči vyjížděli pouze k jednomu spadlému stromu, který zatarasil silnici na Mlýnec. Ochlazení s sebou přineslo citelný pokles nočních teplot, výjimkou nebyly ani přízemní mrazíky. Koncem října se pak ještě na chvíli ozvalo pozdní babí léto, teploty v odpoledních hodinách se tak dostávaly ještě k 18 °C. Podle měření v pražském Klementinu byl letošní říjen nejchladnější za posledních pět let.

Větrný podzim přál pouštění draků

Listopad se zato ohlásil sychravým a nevlídným počasím a poklesem teplot zhruba o 10 stupňů. Během noci z 1. na 2. listopadu napršelo 15 mm srážek, dalších téměř 9 mm přibylo během 4. a 5. listopadu. Obloha zůstávala převážně zatažená, výjimkou byla pouze sobota 6. listopadu, kdy slunečné počasí vyhnalo rtuť teploměru v odpoledních hodinách ještě nad 13 °C. Do půlky listopadu tak převládal inverzní charakter počasí s teplotami do 7 °C. Mírně tepleji (kolem 10 °C) bylo v období do 20. listopadu, nicméně obloha i nadále zůstávala po většinu dní zatažená nízkou oblačností. Příchod zimy se ohlásil v závěru měsíce, kdy se začalo postupně ochlazovat: noční teploty klesaly pod nulu, denní maxima oscilovala kolem 3 °C a přidaly se i první sněhové přeháňky, jejichž úhrny byly však téměř zanedbatelné – za poslední listopadovou dekádu činilo celkové množství srážek 6,5 mm. Poslední podzimní měsíc se s námi rozloučil plískanicí a silným nárazovým větrem.

Začátek prosince byl zprvu ještě deštivý (4,2 mm), postupně se však začalo ochlazovat a první vydatnější sněžení přišlo v sobotu vpodvečer (4. prosince). Do nedělního rána napadlo 6 cm sněhu, který přes den sice pomalu odtával, ale i tak se sněhový poprašek udržel po celý týden. Během čtvrtka a pátku (9. a 10. prosince) pak napadlo dalších 6 cm mokrého sněhu. Na začátku dalšího týdne se otep-

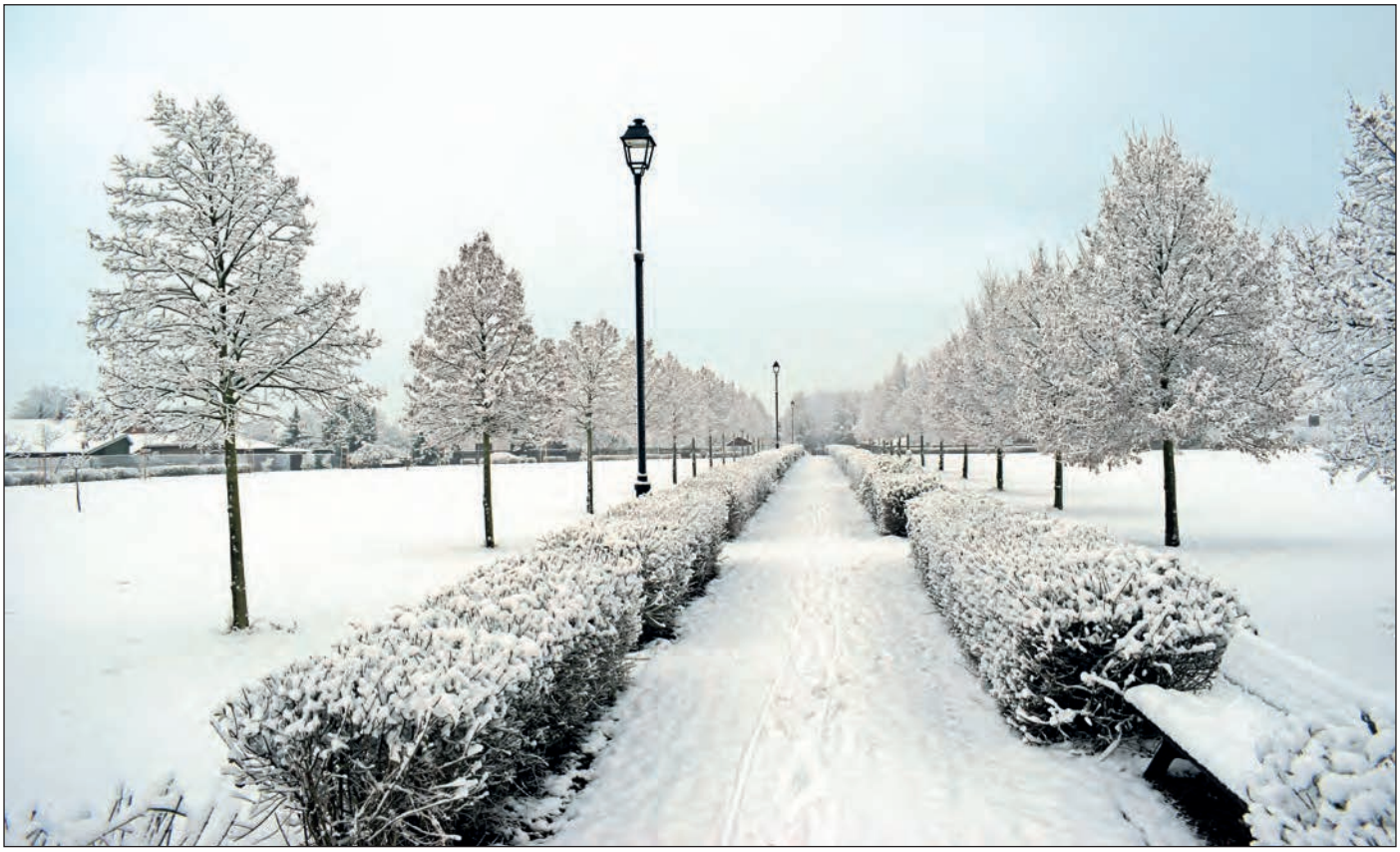

Nejvíce sněhu napadlo počátkem prosince

lilo a sněhové přeháňky vystřídalo mrholení, ve středu 15. prosince tak po sněhu už nebylo ani památky. Obloha zůstávala sice zatažená, teploty však stoupaly i nad 6 °C. Před Vánocemi se znovu ochladilo a ve dnech 22. a 23. prosince panovaly téměř celodenní mrazy. Sněhový poprašek, který se objevil vpředvečer Štědrého dne, nejprve brzy k ránu vystřídal déšť a ledovka, během dopoledne však díky výraznému oteplení vše odtálo a teploty šplhaly až k 9 °C. Frontální rozhraní nad naší republikou pak určovalo proměnlivý charakter počasí až do konce roku: příliv arktického vzduchu o vánočních svátcích nejprve zahnal rtuť teploměru přes noc až k téměř -12 °C (přes den na Štěpána vystoupala teplota k -2 °C). V následujících dnech se však začalo pozvolna oteplovat a v samém závěru roku tak mělo navrch teplé jihozápadní proudění, které přineslo příjemné jarní teploty, obvyklé spíš pro začátek května než konec prosince.

Viktor Dobrev

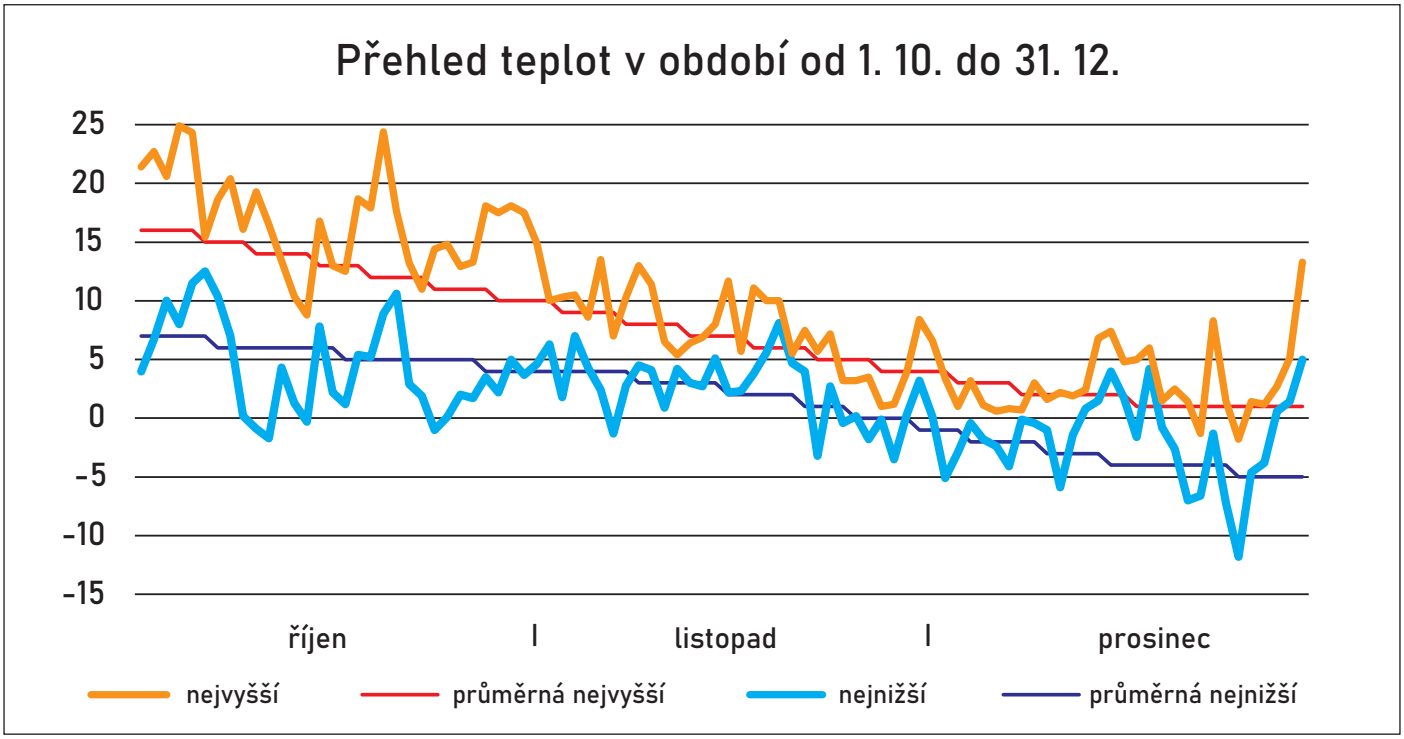

Zdroj teplot: vlastní měření autora

Rožďalovicko na cestách 2

Milí čtenáři,
sešel se rok s rokem a Vám se dostává do rukou další pokračování Rožďalovicka na cestách. Rok je pochopitelně na cestování doba dostatečně dlouhá a v jeho průběhu se dá navštívit mnoho zajímavých míst. Rok 2021 byl ale přece jen jiný, protože jej celý poznamenala pandemie, byl „covidový“. Snad všechny státy na světě, dříve nebo později, přijímaly nejrůznější opatření, jejichž cílem bylo zabránit šíření koronaviru SARS-CoV-2. Některé země dokonce uzavíraly svoje hranice, aby je časem průběžně otvíraly, často za určitých podmínek.

Největší potíže cestovatelům nedělala nakonec ani tak vlastní opatření, nýbrž jejich časté změny. Ty pochopitelně reagovaly na aktuální stav onemocnění covid-19 v dané zemi. Naplánovat cestu několik měsíců dopředu bylo prakticky nemožné, přinejmenším dost riskantní. A když se cesta mohla uskutečnit, následovala další, opět často se měnící, nařízení. Různé druhy testů před cestou, po příletu do vybrané destinace, před odletem i po návratu. Navíc naše země nebyla výjimkou, a proto ani návrat domů nebyl zcela jednoduchý. Toho se týkala i karanténa, která se odvíjela od kategorie, do které byly navštívené země v rámci takzvaného cestovatelského semaforu rozděleny. I v tomto případě se státy podle momentálního stavu onemocnění přesouvaly z jedné barevně označené kategorie do druhé. Postupem času jsme to měli snazší my, očkovaní. Sice jsme se nedostali všude, kam jsme chtěli, ale občas se nám podařilo „proniknout“ i do celkem exotických oblastí.

Zvu Vás tedy na prohlídku některých z nich. Na následujících stránkách se můžete seznámit s rozmanitými zeměmi ležícími v tropech, subtropech, ale i daleko na severu. Na jeden rok docela pestrý výběr, který opět spojuje naše Rožďalovicko.

Na všech cestách jsem s sebou měl náš čtvrtletník a rád jsem na výletech opět vysvětloval, co je na fotografiích, co znamenají některá česká slova, popisoval naše město a okolní přírodu.

Proti minulému vydání Rožďalovicka na cestách se zde více věnuji, jak jsem naznačil, pandemii. Proto berte tuto cestovatelskou přílohu i jako kroniku covidového cestování. Kéž by bylo v následujícím roce opravdu již jenom historickou událostí. Bohužel, zatím to tak nevypadá.

Přesto přeji příjemné čtení a klidné cestování v roce 2022.

S Rožďalovickem, samozřejmě… Jiří Rejsek

Řidič Ibrahím si nejprve Rožďalovicko pečlivě prohlédl a pak o něj požádal. Dostal ho. (Egypt, východní poušť)

Mehmet nás v Harranu (jižní Turecko) zavedl do restaurovaných „včelích úlů“ – zdejších typických staveb

Milionářem na Zanzibaru

23. prosince 2020 – 1. ledna 2021

Když jsem v úvodu zmínil, že se cestování obtížně plánovalo, měl jsem taky uvést, že to platilo již od roku 2020. Na to léto jsem si s předstihem koupil letadlo do střední Afriky, ale do oblasti se nelétalo a mně se nechtělo moc dlouho nechávat svoje peníze u Ethiopian Airlines. Zároveň jsem neměl ani žádný program na konec roku, takže jsem v listopadu prošel destinace, do kterých letecká společnost létá, a jediná pro mě zajímavá, a hlavně otevřená, byl Zanzibar. Jinak v tu dobu u nás i v Evropě probíhala další covidová vlna a v podstatě se necestovalo.

Po několikahodinovém letu z etiopské Addis Abeby, kde bylo mezipřistání, s úlevou „odhazujeme“ roušky – v následujících dnech nebudou potřeba. Místní onemocnění covid-19 vůbec nepřipouštějí, ostatně stejně jako jejich, tedy tanzanský prezident (Zanzibar je součástí Tanzanie – Tanganika + Zanzibar, pozn. JR). Prý zdejší klima koronavirus spolehlivě ničí, a proto se diví, že sem turisti přestali jezdit. Pokud jde o klima, ostrov se nachází na šestém stupni jižně od rovníku, takže tady právě vrcholí léto. Přes den je hodně přes 30 °C a v noci naopak teplota klesá jen pár stupňů pod tu třicítku. K tomu tropická vlhkost, která je snesitelnější jen díky větru vanoucímu od moře. A pokud se jedná o turisty, je zde opravdu vylidněno. Hotely i resorty jsou z naprosté většiny zavřené, a to platí i o restauracích a barech.

Hned na letišti měním peníze, protože nevím, kdy bude další příležitost. Zhruba odhaduju svoje budoucí náklady a měním eura za zdejší šilinky. A rázem je ze mě milionář – jedna naše koruna totiž vychází na necelých 100 šilinků, takže si odnáším nějakých 980 tisíc! Po uhrazení ubytování a půjčení auta se sice tenhle balík peněz dost scvrkne, ale i tak mám dostatek na pohodový, bezstarostný týden. Náklady tady totiž nejsou nijak vysoké a vzhledem k situaci jsou všichni rádi, když se u nich našinec nají nebo si něco koupí.

Bydlím v Jambiani, pár metrů od oceánu na jihovýchodním pobřeží, turistů, nebo spíš cestovatelů tady je opravdu jen pár. Stejně se tady moc nezdržuju, a když, tak pozoruju místní ženy sbírající mořské řasy, chlapy vyjíždějící rybařit, zatímco ti mladší si na rozlehlé bílé pláži rozdávají fotbálek, děti si hrají. Všichni jsou pestrobarevně oblečeni a žijí svým normálním životem, bez cizinců.

Zanzibar, tedy přesněji ostrov Unguja (druhý ostrov Pemba se navštěvuje málo, pozn. JR), měří jen 80 km na délku a asi 30 km na šířku. Je tedy snadné poznávat jeho krásy autem po celkem slušných hlavních asfaltkách, které ovšem místy přecházejí v terénní vložky. Všude je spousta zeleně, ovšem z původní přírody se tady zachovalo málo. Památek a podobných zajímavostí je taky pomálu, ale zvídavý Středoevropan si vždycky něco najde.

Je začátek nového roku a blíží se můj odjezd. Nasazuju roušku a podvědomě tuším, že klima neklima koronavirus si najde i Zanzibar. Netrvá dlouho a ostrov je uzavřen, prezident John Magufuli umírá. Na covid-19...

Výrazně zbarvená, poměrně velká opice s malou hlavou je gueréza zanzibarská (*Piliocolobus kirkii*). Už jen kvůli ní stojí za to navštívit národní park Jozani. Tento druh je totiž zanzibarským endemitem a vyskytuje pouze zde, v jihovýchodní části ostrova. Častějším druhem opic je zde kočkodan bělohrdlý zanzibarský.

Během vlády ománských sultánů v 18. a 19. století se zde rozšířila zvláštní forma islámu – ibádíja. Tato konzervativní forma je patrná např. na zahalování žen i malých dívek.

Památkou Fukuchani Ruins mě provedl pan učitel Ahmed a pak si se zájmem prolistoval Rožďalovicko. Přidaly se i jeho žákyně.

The Rock

Jambiani

Nungwi

Dunga

Uzini

Stone Town

Egypt nejsou jen pyramidy

27. února – 6. března 2021

Blíží se jarní prázdniny a probíhá další covidová vlna. Nejen u nás, ale i všude kolem, takže cestování je problematické. Jedním z mála „dostupných“ států je trochu překvapivě Egypt.

Cestu zvažuju – porovnávám pro a proti. Byl jsem tam už před čtyřmi roky, a navíc před cestou je třeba PCR test a ten je pak třeba absolvovat i dva dny před zpáteční cestou do ČR.

A ke všemu se po návratu nastupuje do karantény, po pěti dnech další testy a teprve pak zpět do normálního života. Na druhé misce vah je fakt, že karanténa celkem nevadí, protože už dávno vyučujeme online z domova. Taky se moc necestuje, a tak by tam nemuselo být moc lidí. Navíc jarní prázdniny má i prvňáček Adam, takže bych ho zase po roce mohl vzít s sebou. Klady tedy celkem převažují – k tomu se ještě přidává lákavé subtropické podnebí.

Zajišťuju hotel asi hodinu jízdy jižně od známé Hurghady a nakonec s námi jedou i loňští spolucestující Petr a Dáša, kolegové ze školy. Ti do Egypta jezdí často a Petr tam má známého – Ali je archeolog a slíbil výlet do pouště. Takže o důvod víc, proč do Egypta jet.

Tady nás čeká nejen příznivé březnové počasí, ale také poloprázdný hotel. Tedy poloprázdný je silné slovo – je nás tady plus minus dvacet. S odhadem turistů jsem se moc nespletl a jejich malé množství nám v hotelu ani na pláži samozřejmě neva. Na druhou stranu se ale neuskuteční některé výlety, protože delegátům se nepodaří zajistit dostatek zájemců – neuvidíme chrámy v Luxoru, ani údolí králů, ani Memnonovy kolosy.

Navíc hotelový bazén nemá nic společného s „bazénem s vyhřívanou vodou“, který byl v nabídce. Na druhou stranu chápeme, že pro pár lidí se to nevyplatí, jsme rádi, že funguje alespoň hotel.

Sluníčko pořád příjemně svítí, ale na koupání v moři to moc není. Ideálně na výlety. Poloponorkou pod hladinu Rudého moře, stará Káhira, plavba po Nilu, obchody se starožitnostmi i „starožitnostmi“, papyrusové dílny, parfémy, čaje – kdo byl v Egyptě, ví, o čem mluvím. Málo turistů také znamená ještě „útočnější“ prodavače čehokoli, naháněče na různé atrakce apod., kteří se snaží (celkem pochopitelně) vydělat alespoň něco.

Stejně jako v roce 2017, kdy jsem zde byl naposledy, se těším na pyramidy a stejně jako tehdy jsem jimi ohromen. Zírá i Adam, jen kdyby nás nechali chvíli v klidu si je vychutnat… U sfingy je už trochu klidněji, protože suvenýrová ulička je před příchodem k ní. Teprve tady si všímám, že většinu turistů tvoří domácí Egypťané, Evropanů je pomálu.

Největším zážitkem je ovšem celodenní výprava do pouště cca 50 km východně od Hurghady (viz následující dvoustrana).

Ještě PCR testy, které pro nás znamenají ztrátu půldne a balíme domů.

Nemáme žádnou zkušenost s příjezdovým formulářem, je to novinka. Při odbavení, ale po nás chtějí QR kód, který nemáme. Dáša rychle nachází v telefonu starší kód z lékárny a na ten se postupně všichni odbavíme. Po příletu samozřejmě vše dáváme do pořádku a… nastupujeme do karantény.

Velká sfinga v Gíze pravděpodobně ještě nevydala všechna svoje tajemství

V dětství jsem znal Dänikenovy „Vzpomínky na budoucnost“ i pozdější „Poselství bohů“ skoro nazpaměť. Bylo to jasné – navštívily nás mimozemské civilizace, vždyť je na Zemi tolik dokladů o jejich návštěvách! A Cheopsova (Chufuova) pyramida je jedním z nich. S postupem času moje víra v návštěvy mimozemšťanů poněkud ochladla. Ale teď stojím před ní – necelých 140 metrů vysoká, postavená před 4 500 lety z asi 2,5 milionů kamenných kvádrů. Kvádrů pečlivě opracovaných, vážících tuny, dopravených na místo a sestavených do tvaru osmistěnné (!), přesně orientované pyramidy. To vše jen pomocí měděných a kamenných nástrojů? Bráním se návratu k Dänikenovi, ale…

Po snídani nás Ali s Ibrahímem vyzvednou u hotelu a jedeme nejdříve po silnici na sever a asi po hodince rychlé jízdy odbočujeme do pouště. Ani tady řidič velký teréňák moc nešetří a my přes zadní prosklené dveře pozorujeme oblaka prachu, která jsme zvířili. Jedeme vyjetými kolejemi, ale občas z nich vyjedeme na „lepší“ cestu. Tam, kde se začíná zvedat pahorkatina, zastavujeme na krátké protažení a užíváme si pouštní klid a krásu okolních skal. Odsud pokračujeme cestou necestou vádím, které se místy zužuje. Písek již vystřídal štěrk a větší balvany, takže jedeme pomaleji a Ibrahím hledá nejsnazší terén. Je to dost problém, protože ten již dávno připomíná spíše testovací dráhu pro traktory. Auto se různě naklání, občas odhodíme spršku šutrů a my na korbě se sotva držíme. Tohle dobrodružství si ale náležitě užívá hlavně Adam.

Další zastávka je u staré velké studny, která Římanům sloužila jako zásobárna vody při jejich cestách od pobřeží do vesnic. Po prohlídce pokračujeme v jízdě vádím, až se na jednom místě skály rozestoupí a jsme na místě římské vesnice, ve které žili dělníci z nedalekých lomů. Teprve když vystoupíme, všimneme si pozůstatků lidské činnosti všude kolem nás. Od Alího dostáváme výklad, který zaznamenávám ve formě rozhovoru.

Proč se vlastně zabýváš archeologií?

Mám rád svoji zemi a obdivuji její dávnou minulost. Proto jsem se začal věnovat archeologii, zejména egyptologii. Studuji staroegyptštinu – před pár měsíci jsem získal magisterský titul a nyní si začínám dělat v tomto oboru doktorát.

Náš společný přítel Petr říkal, že tě poznal jako prodavače suvenýrů...

Ano, mám rodinu – manželku, dvě děti a matku a můj plat by nám nestačil. Proto pracuji ještě v cestovním ruchu a ve volném čase tak vydělávám ještě nějaké peníze navíc. Takový je život...

Proč se zajímáš o římské období v Egyptě?

Dějiny starověkého Egypta se dělí na několik období: od Starého království, přes Střední a Nové, dále následuje pozdní doba a období řecko-římské, koptské a doba islámu. Tohle všechno mám rád, ale nejvíce mě zajímají nejstarší doby až po řecko-římskou éru. A tady ve východní poušti je více nalezišť datovaných do tohoto období. jedním z nich je i Mons Porphyrites.

Tahle lokalita v Česku moc známá není. Můžeš ji krátce přiblížit?

Mons Porphyrites byl jedním z nejdůležitějších císařských lomů ve východní poušti. Zde se v římské době těžila krásná fialová odrůda porfyru tzv. „císařský kámen“. Ten se používal

jako obkladový kámen, nebo na sarkofágy císařů třeba v Římě nebo Konstantinopoli (dnešní Istanbul, pozn. JR), kam se složitě dopravoval. Kolem lomů bylo několik vesnic, zde jsme na místě jedné z nich.

Takže tady žili v prvních stoletích letopočtu Římané?

Ano, jsou zde zbytky domů a chrámu, studna, obranné zdi... Žili zde i křesťané, i židé, celé rodiny. Tedy i ženy a děti... Někteří zdejší obyvatelé byli odborníci s dobrým platem, ale pracovali tady i různí odsouzenci a trestanci.

Následující hodiny si lokalitu pomalu procházíme, nacházíme různé střepy a další zajímavé nálezy. Po čase se sejdeme u auta, kde mezitím Ibrahím udělal malý ohníček a připravil výtečný čaj. Trošku se posilníme ze zásob a znovu jdeme zkoumat terén. Je tu klid – hadi, ještěrky a brouci, které pozorujeme, žádný velký rámus nedělají.

Asi všichni si představujeme život, kterým vesnice žila v době největšího rozkvětu, tedy nějakých 1600 let zpátky.

Pohled na hodinky ale naše rozjímání bohužel přeruší. Je čas na návrat. Do hotelu...

Turecko – nejen po stopách Bedřicha Hrozného

5. – 21. července 2021

Naše velká letní výprava měla původně směřovat do Kazachstánu. Ale krátce potom, co jsme si koupili letenky a začali si dělat plán cesty, přišla zpráva, že se Kazachstán zavírá. Covid-19 se tady rozjel, a kromě rodinných návštěv sem nikdo vízum nedostane. Peníze za letenky se nám podaří získat zpět (bohužel ne úplně všechny) a je nejvyšší čas poohlédnout se po nějakém dalším cíli. Právě v době, kdy se se Zuzanou rozhodujeme pro Turecko, Yveta nám oznamuje, že se rozhodla rozjímat sama cestou z Porta do Santiaga de Compostela.

Nevadí, my se shodujeme na východním Turecku, rádi bychom až do Kurdistánu. Už vidím titulek v Rožďalovicku: „Divokým Kurdistánem“. Jenže cestou tam je tolik zajímavých míst, že se sice do „hlavního“ kurdského města Diyarbakıru dostaneme, ale až v době, kdy je čas na návrat. A to jsme spoustu času ušetřili přeletem vnitrostátní linkou do Ankary. Mimochodem – Kurdové jsou největší národ na světě, který nemá svůj samostatný stát – proto ty uvozovky.

Náš nahrubo připravený plán každý den upravujeme, protože objevujeme další a další památky a jiná místa, která zkrátka „musíme vidět“.

Vládne subtropické léto, ale podle místních teploty překonávají i jim známé rekordy. Několikrát se pohybují kolem 40 °C, což pociťujeme hlavně při delších přesunech autem, které mělo mít (ale nemá) klimatizaci. Jinak se jede hezky, většinou po několikaproudových dálnicích, skoro bez provozu – v cíli na letišti tachometr ukazuje více než 4 tisíce najetých kilometrů.

Už si nevzpomínám, proč sem chtěla jet Zuzana, ale mně se měl splnit jeden sen. Již před pár lety jsem zaregistroval první informace o tajemném Göbekli Tepe, asi nejstarším dosud známém kultovním místě na světě. Kam se hrabe zhruba o polovinu mladší Stonehenge!

No, pak samozřejmě Chattušaš – hlavní město zaniklé Chetitské říše a Şanlıurfa, místo narození Abraháma a posvátná hora Nemrut Dağı s obrovskými kamennými hlavami na vrcholu a starodávný Mardin, který je na seznamu světového dědictví UNESCO a podzemní města a...

Za ty tři týdny toho stihneme opravdu hodně. Síly nabíráme vždy přes noc na hotelech, které jsou pro nás cenově dostupné a poloprázdné, protože tady cestují jen místní (jejich děti mají také prázdniny). Jednou spíme venku, ale krátce potom, co zaberu, jsem obklopen smečkou zdejších pasteveckých psů plemene kangal. Patří mezi velké psy a jejich velikost se ještě znásobí, když mi jich šest uprostřed noci zuřivě štěká pár metrů od hlavy... Další noc už opět raději do klimatizovaného pokojíku se sprchou.

Do Ankary se vracíme přes úchvatnou Kappadokii – jen tady by člověk klidně mohl strávit celou dovolenou. My jsme tady poslední tři dny, z toho bohužel půlden promarníme čekáním na PCR test, který musíme mít před zpáteční cestou. Sice jsme si domluvili testování přímo na hotelu, ale posádka testovacího vozu stále a stále posouvá čas příjezdu.

A jako třešnička na dortu, pár hodin před odletem Muzeum anatolské civilizace v Ankaře. Stojím u vitrín s hliněnými destičkami a zblízka si prohlížím zprávy, které jsou na nich napsány. Tak tohle poprvé přečetl český vědec?

Ano, Bedřich Hrozný, rodák z Lysé nad Labem...

Ráno v Göreme

Posvátné jezero Balıklıgöl, Şanlıurfa

Ihlara

GÖBEKLI TEPE. Cestou z Mardinu je pár kilometrů před městem Şanlıurfa odbočka vpravo k téhle světově unikátní lokalitě. Vykopávky, které začaly v roce 1995, se obcházejí po nadzemním chodníku, vše je pod střechou (ochrana před zimními dešti). Vidíme základy kruhových staveb, velké vztyčené sloupy – spíše pilíře. Jsou z vápence, různě vysoké a mají tvar „téčka“. Váží několik tun, pečlivě opracované, nesou reliéfy různých zvířat, neznámé piktogramy, některé mají abstraktně znázorňovat lidi. Vědci se zatím víceméně shodují, že se jedná o zhruba 11 tisíc let staré stavby (tehdy končila poslední doba ledová) a že v minulosti byly stavby schválně překryty zeminou. Ostatní už je záhadou a teorie se liší. Neví se kdo, neví se proč, a hlavně se neví jak. Odpovědi by mohly dát další nálezy – zatím bylo odkryto sotva 10 % území.

CHATTUŠAŠ. Hlavní město Chetitské říše obnovil po předchozím zničení král Chattušili I. a největšího rozkvětu dosáhlo ve 14. a 13. století před naším letopočtem. Tehdy město mělo důkladné, mohutné hradby s věžemi a bránami, chrámy, knihovny, vodovod, nádrže na vodu ale i kanalizaci. Odhady počtu obyvatel se liší, ale většinou přesahují deset tisíc (!). Po nerozhodné egyptsko-chetitské bitvě u Kadeše spolu obě strany nejdříve uzavřeli příměří, které v roce 1258 před naším letopočtem stvrdily mírovou smlouvou. Při této příležitosti daroval egyptský faraon chetitskému králi nádherný zelený kámen, jenž se stal součástí velkého chrámu. Po rukou Ramesse II. a krále Chattušiliše (a třech tisíciletích) se nyní můžou kamene dotknout i ruce moje. Proč město a s ním i celá říše zanikly, je předmětem dalších výzkumů.

Akvadukt İncekaya

„Houby“ v Göreme

Skalní kostely v Soğanlı

Island potřetí (a ne naposledy)

27. července – 4. srpna 2021

Když se mi na internetu objevila levná letní letenka na Island, přemýšlel jsem, jestli ji vůbec využiju. Ne že bych nejel, ale na červenec jsem měl naplánované Turecko a rýsoval se i plán na srpen. Navíc auto na Islandu je drahá záležitost, takže to chce někoho s sebou. Nebo letos prostě vynechat a příští rok si ho dát jako hlavní prázdninový výlet jako před dvěma lety. Tehdy jsem po návratu někomu slíbil, že ho příště na tenhle úžasný ostrov vezmu a snažím se vzpomenout, kdože to byl. Ze slušnosti nabídku přeposílám kamarádce z Nymburka přesvědčen, že stejně nepojede. Stává se to často, že se lidé třeba po přednášce nadchnou – „jéé, tam bych jel, dej mi příště vědět“ a pak z toho nic není (což mi nevadí). Tentokrát mám ovšem vmžiku zpátky odpověď: „Jasně, jedem,“ ale dává si podmínku, že chce na velryby. To klidně slíbit můžu, ale stejně se mi tomu nechce moc věřit. Jenže za chvíli již domlouváme termín a následně kupuju letenky. Takže zase další nováček, nejsem si jistý, jestli jsem udělal dobře. Necháváme si dát druhé očkování, které je podmínkou k návštěvě Islandu, průběžně zodpovídám dotazy, předávám několik rad, co s sebou, a zajišťuju auto. I tentokrát je to z celého výletu nejdražší položka, půjčení na týden vyjde dráž než obě naše letenky dohromady. Jenže bez auta to tady zkrátka moc nejde – zvlášť když máme před sebou zase jenom týden.

Po návratu z Turecka sotva vyperu a už musím znovu balit. Přece jen ale trochu jinak – budeme spát opět venku, takže stan, teplý spacák, dobrou karimatku a dále vařič, ešusy a jídlo, protože si budeme sami i vařit. Musím říct, že se na to těším, i když nevím, co mě ze strany nové spolucestovatelky čeká.

Trasa je celkem jasná, zase objedeme celý ostrov po silnici č. 1 a budeme zajíždět k vybraným zajímavým místům.

Cestu absolvuji již potřetí, ale stejně si všechno užívám, jako by to bylo poprvé. A kromě toho občas do itineráře zařadím nějakou novinku. Ostatně už při přistání letíme poměrně blízko aktivní sopky, ze které již od jara vytéká rozžhavená láva. Nádherný pohled...

Cesta se vydařila, velryby taky byly, počasí i tentokrát v rámci možností přálo, turistů tady bylo o poznání méně, a ani s návratem domů nebyly žádné problémy – stačil příjezdový formulář a tečka (aplikace, v níž se ukládají potvrzení o očkování a testech na covid-19, pozn. JR). Nová spolucestující se osvědčila a já asi taky – prý „příští rok znovu“.

Nová spolucestující Jaruška z výpravy na velryby

Þingvellir

Egilstadir (okolí)

Djúpivogur

Mývátn

Dettifoss (okolí)

Jökulsárlón

Návrat do Bulharska

11. – 19. srpna 2021

Začátkem srpna uplynulo 32 let (a 1 měsíc) od mojí druhé přírodovědné „expedice“. Po cestě do dunajské delty v roce 1988 jsme se vydali v následujícím roce do jižního Bulharska. Proč právě sem? No protože v 80. letech minulého století byla tato oblast pro přírodovědce tím nejzajímavějším, co mohli v rámci komunistické „svobody“ navštívit. Úplná exotika! I když překonání maďarsko-rumunských hranic rozhodně nebylo jednoduché (kontrola všech věcí, úplatky apod.).

Po nekonečné cestě tehdy moderním vozem Škoda 105, si zdejší přírodu náležitě užíváme. S MUDr. Václavem Lekešem zkoumáme motýly, s mým učitelem chemie z gymplu Adolfem Mikyškou střevlíky a s kamarádem Zdeňkem Součkem chytáme hovnivály. Tady v údolí řeky Strumy „ulovím“ v kravském lejně i svého prvního skarabea v životě.

Pohoří Rila a města Kresna, Sandanski a Melnik, krásné počasí, těžké červené víno, naše smutné pohledy do sousedního demokratického Řecka, „kam se nikdy nepodíváme“, setkání s českou partou „hadařů“... to vše mi běží hlavou nyní, když sám půjčeným autem vyrážím z letiště Varna na týdenní okruh Bulharskem. Mám s sebou karimatku a lehký spacák, ale jsou tady taková horka, že se potřebuji každý den osprchovat a s chutí si pouštím klimatizaci. Taky jsem už nějak zpohodlněl, asi.

Cestu nemám naplánovanou, jen se chci podívat na stará místa, a tak si každý večer pouze připravuji plán na další den. Podle již neaktuálního a na poslední chvíli koupeného průvodce Lonely Planet vybírám ty největší zajímavosti, které jsou na cestě mým směrem. A že jich je! Kláštěry, hrobky, kostely, mohyly, památky UNESCO – nedá se zvládnout všechno. Zahraniční turisti končí na pobřeží Černého moře a tady ve vnitrozemí potkávám jen místní. Jede se hezky, doprava se zahušťuje jen ve městech a těm se podle navigace snažím vyhnout. Tedy, pokud tam není něco zajímavého.

Po třech dnech putování jsem v cíli – moc toho tady ale nepoznávám. Kresnou vede nová silnice, odbočku k řece, kde jsme se schovávali pod viaduktem před deštěm, nemůžu najít. Nemůžu najít ani místo, kde jsme viděli zmiji růžkatou, kemp v městečku Sandanski je zpustlý, Melnik se mi naopak zdá nějak větší. A cesta melnickými pyramidami nahoru k roženskému klášteru je místy neprostupná, zarostlá akátovým a borovým náletem. Tehdy jsme se tady přece proháněli po svazích porostlých jenom trávou a keři. Nebo se pletu?

Nejdříve stoupám vyschlým říčním korytem a pak už se prodírám vzhůru k vrcholkům úžasných pískových útvarů, které ve zdejší krajině vymodelovala říční a větrná eroze. Je hic a já cestu po dvou hodinách vzdávám – druhý den to objedu autem. Parkuju u kláštera, probíhá zde ranní bohoslužba. Pár věřících, skupinka návštěvníků, zpěv... vzpomínám, jak se tady Dr. Lekešovi líbilo, i když ho poněkud bolela hlava po předchozím nočním „vinobraní“ v sandanském kempu. Tehdy říkal, že se sem ještě někdy vrátí... A později jako starý často litoval, že se mu to již nepodaří. Protože on už nemůže, tak jsem tady tak nějak místo něj.

I zbytek cesty si náležitě užívám. Další památky, skvělé balkánské jídlo, ale hlavně rozsáhlé rákosiny a jezera na severu u Dunaje. A pak už rychle zpátky, na hodinku (skoro přesně) k moři a domů. Po bezrouškovém týdnu usedám s nasazenou rouškou do letadla a už teď sem plánuju další cestu. Raději už na příští rok, abych nedopadl jako pan doktor.

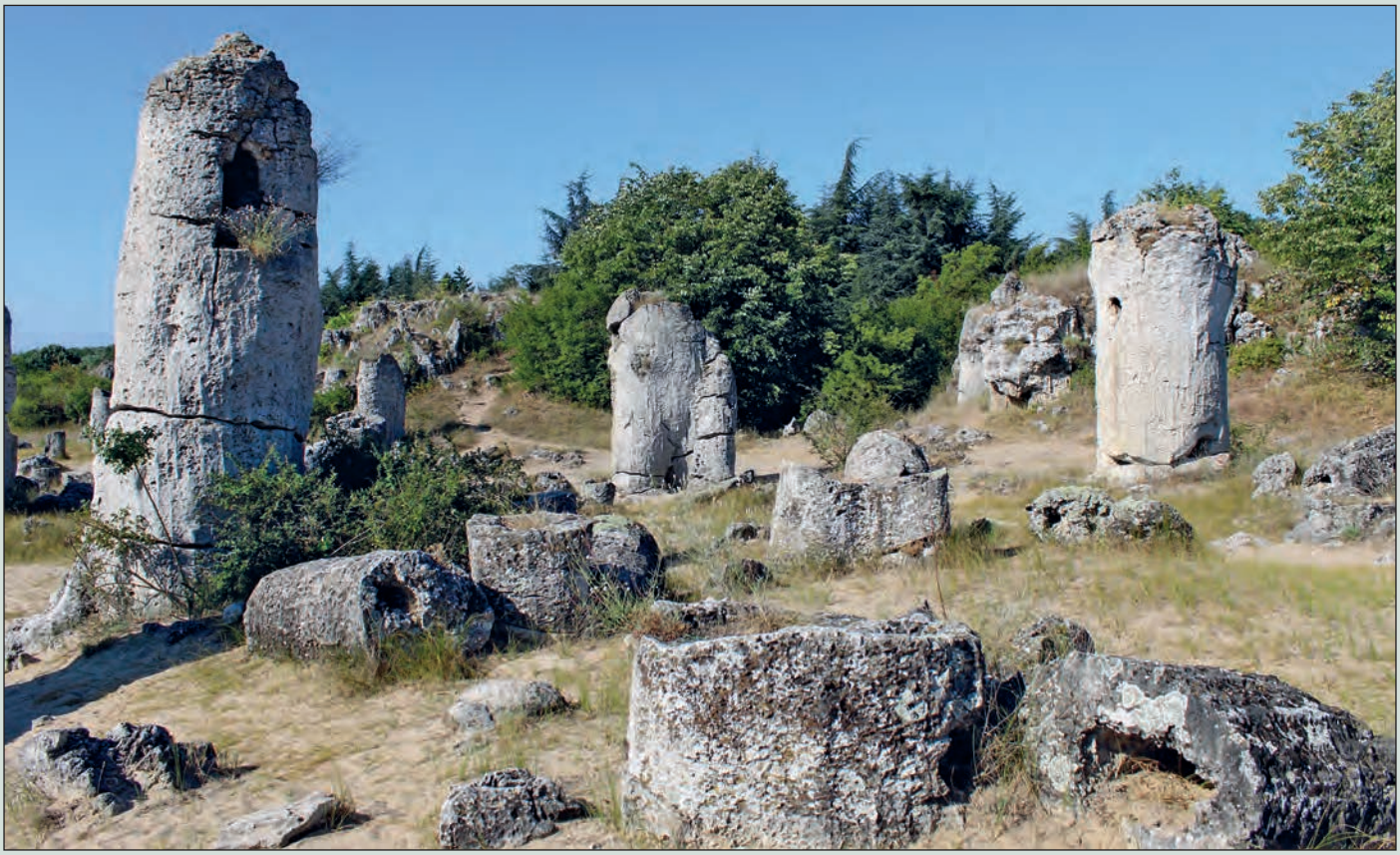

Z letiště Varna odjíždím západním směrem na lokalitu Pobiti Kamani. Má se jednat o zkamenělý les a to mě samozřejmě zajímá. Po dvanácti kilometrech jízdy u ručně psaného ukazatele s názvem lokality odbočuji na malé neupravené parkoviště. Úzkou písčitou cestičkou procházím kolem zavřené pokladny (je brzo ráno) a přede mnou se otvírá prostranství s desítkami stojících i padlých zkamenělých stromů. Jenže ve skutečnosti se nejedná o stromy, nýbrž o různě vysoké a různě silné sloupy, které se vytvořily na začátku třetihor na dně moře, jež se zde rozlévalo. A když moře ustoupilo, eroze je takhle vypreparovala. Ale zdejší výtvor je tak unikátní a originální, že na jeho vznik existuje více teorií. Pomalu procházím zdejší úžasnou pouštní krajinou – že se nejedná o les, mi vůbec nevadí – vždyť jsem právě na jediné evropské poušti!

Bačkovský klášter

Trojanský klášter

Rilský klášter

Červen

Srebarna

Kaliakra

Maďarsko termální

27.– 31. října 2021

Je to už pár let, co mi kolegyně ve škole nadšeně vyprávěla, jak si na konci léta krásně užili termální lázně v Maďarsku. „Možná až budu starej…“ říkám si v duchu.

Jenže netrvá dlouho a pandemická situace a blížící se podzimní prázdniny mě donutí názor změnit. Nebo už jsem opravdu starej.

V září začínám brouzdat internetem a seznamuji se s maďarskými termály. A za chvíli je vybráno – Mosonmagyaróvár. Jedna z nejkvalitnějších minerálních vod v Evropě, v Aqua Thermal Hotelu několik bazénů s teplotou vody od 26 °C do 38 °C a kousek od slovensko-maďarských hranic.

Od Adamových rodičů zjišťuji, jestli mi ho zase půjčí. Prý ano, a tak je rozhodnuto, zabukováno, a teď ještě aby nám koronavirus nějak naše plány nezkřížil.

Jedeme přes Rakousko, pak vjíždíme do Maďarska – nikde žádná kontrola. Na hotelu taky nikdo nic nechce, chodí se tady bez roušek stejně jako i všude ve městě, v obchodech, restauracích.

A my si začínáme užívat lázeňský pobyt. Sám bych sem pochopitelně nejel, ale takhle je to bezva. Adam je tady spokojený a náš denní program vlastně organizuje hlavně on. Snídaně, koupání, výlet se slovenským nebo maďarským obědem, koupání a večeře. V jednom kole!

Jeden den jedeme na vodní dílo Gabčíkovo, které je hodinku cesty na sever. Zajímavější je to ale v okolí tohohle umělého kanálu, který v době výstavby vyvolával tolik vášní a protestů. Ty ostatně vedly k tomu, že se druhá, maďarská část Nagymaros nikdy nedostavěla.

Další den trávíme v ptačím národním parku na maďarsko-rakouských hranicích (při jejich přejezdu po mně chtějí tečku). Ptáky pozorujeme z dálky z pozorovatelen, ale když se pokusíme sejít blíž k vodní hladině, pracovník správy rezervace nás vrací zpátky k silnici. I tak hejna hus, kachen, volavek a dalších ptáků, která kolem přelétávají, stojí za hodinový výlet z „našich“ lázní.

A poslední den trávíme procházkou po nikoli nezajímavém městě – hrad, kostel, pěší zóna. I tady je málo turistů, a když už, tak jsou to Češi stejně jako na hotelu.

Poslední dopolední koupání a vracíme se domů. Áďa má nařízené PCR testování, které v pondělí odbyde, a po negativním výsledku může do školy. Já, očkovaný, už od pondělí ve škole.

Příjemně strávené podzimní prázdniny.

Z národního parku Fertő-Hanság

Okolí vodního díla Gabčíkovo

Mosonmagyaróvár

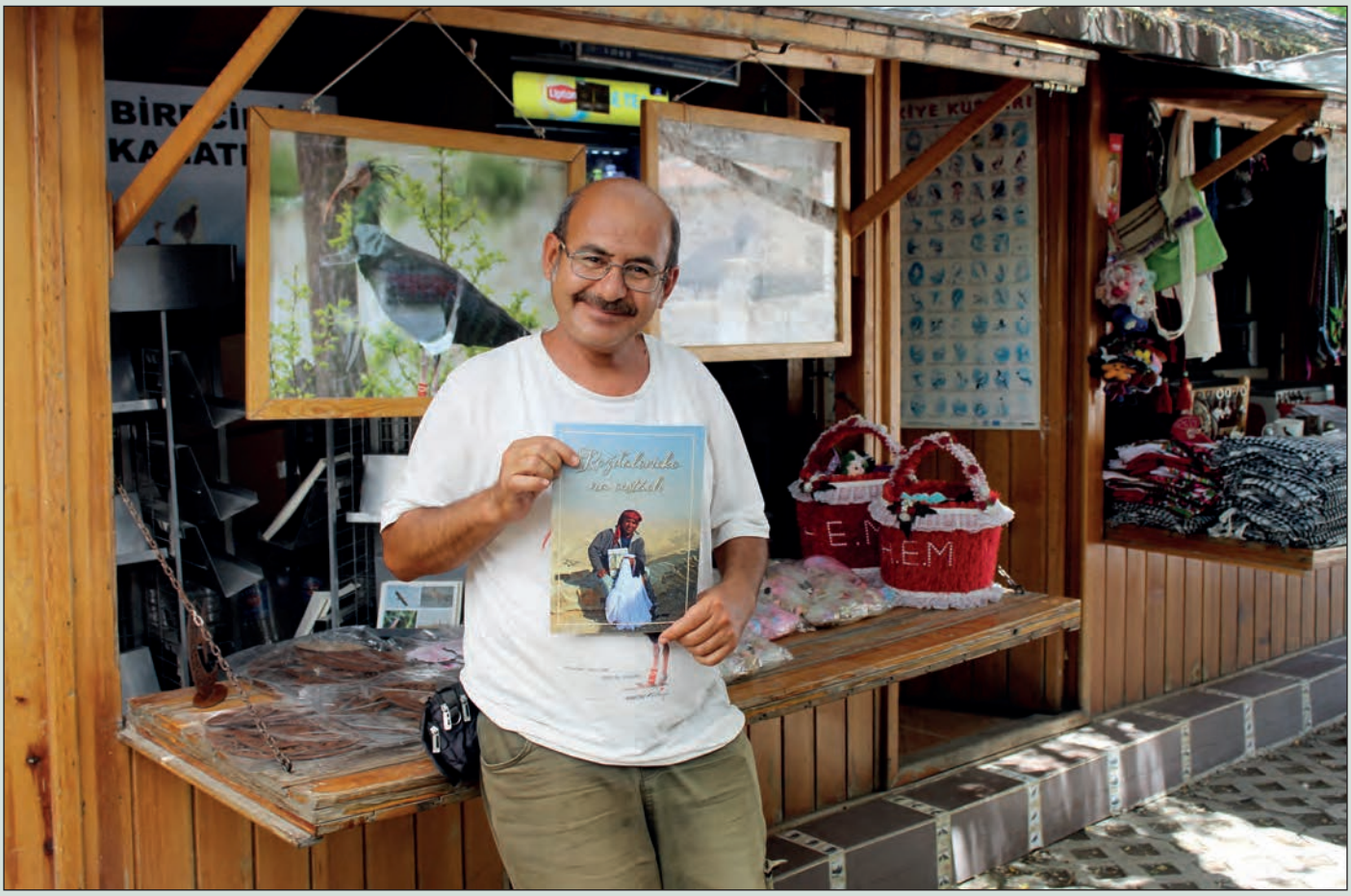

Záchranná stanice ohroženého ibise skalního (*Geronticus eremita*) je v tureckém Bireciku. Program vede ornitolog Mustafa Ćulcuoğlu

Pán se sice trochu mračí, protože o fotku v Rožďalovicku moc nestojí, ale nakonec se zbytkem rodiny nechal přesvědčit (Pongwe, Zanzibar)

Eldar – svatyně Yazilikaya

Ahmet – hotel v Boğazkale

Atis Restaurant, Safranbolu

Cyklista – Jozani

Plážový umělec Abdul – Jambiani

Rožďalovicko na cestách 2. © Text a foto Jiří Rejsek, mapové podklady Mapy.cz. Grafická úprava a sazba Viktor Dobrev. Náklad 450 ks.
Na titulní straně slečna Büşra se svým bratrem Sametem na památné hoře Nemrut Dağı (Turecko), na zadní straně Adam u pyramid v Gíze (Egypt).
Vyšlo v lednu 2022 jako příloha Rožďalovicka. Vydalo město Rožďalovice. Tisk: TNM PRINT Nové Město nad Cidlinou.

ROŽĎALOVICKO

Vážení čtenáři Rožďalovicka,

před rokem jsme si všichni přáli, aby rok 2021 byl klidný, pohodový a hlavně bez covidu. Nestalo se tak. Zažili jsme opakované zavření škol, prošli jsme si další online výukou a na podzim se zdálo, že se vše v dobré obrátí. Bohužel, i v naší škole propukla v listopadu a v prosinci třetí vlna koronaviru. Nemocných je mnoho dětí, žáků i pracovníků školy. Do karantény se opět dostaly celé třídy. Učitelé jsou přetížení. Hodně jich chybí, řada z nich supluje i několik hodin denně, a do toho padají do karantény části tříd i třídy celé. To znamená, že učitelé musí učit zároveň distančně a prezenčně. Je to obrovský nápor.

Ale i přes všechny ataky koronaviru jsme se ve škole snažili zvládnout alespoň část naplánovaných aktivit. Třetí a pátá třída absolvovala plavecký a environmentální kurz v Peci pod Sněžkou. Úspěšně jsme dokončili Šablony II a začali s realizací Šablon III. Jsou to projekty EU, které do naší školy přinesly a ještě přinesou nemalé finanční zdroje.

Zvládli jsme podzimní sběr papíru, sebrali jsme 12 tun. Deváťáci ve spolupráci se „svými“ prvňáčky vysázeli další část školního sadu u Holských rybníků. Paní asistentky velmi zdařile odstartovaly projekt „Pokusy do každé třídy“. Rozeběhlo se velké množství kroužků. Tradičně největší zájem byl o Hejbánky, Gymnastiku, Kuchtíky a kroužek angličtiny. Jsme také rádi, že se letos hodně žáků přihlásilo i na nový badatelský kroužek, němčinu a robotiku. Pokračuje i příprava k přijímacím zkouškám z češtiny a matematiky.

Každá třída absolvovala několik projektů i výuku mimo školu. Žáci navštívili Národní muzeum, pražské planetárium, zámek v Křinci či Holské rybníky. Osmáci vyráběli maketu rožďalovického kostela, pozvání do školy přijala paní učitelka a žáci ze Střední školy zahradnické v Kopidlně a společně s našimi žáky pracovali na projektu vánočních aranží.

Deváťáci zvládli cykloputování spojené s pozorováním udržitelnosti krajiny v místním regionu, další třídy navštívily Záchrannou stanici Huslík. Prohlédněte si pozorně fotografie a uvidíte, jak všichni s nadšením na projektech pracovali.

Medailová ocenění jsme získali na různých sportovních a vědomostních soutěžích a také v šachu. Poděkování za úspěšnou reprezentaci školy patří například Štěpánu Hronovi, Vlastimilu a Tomáši Kuncovým nebo Jiřímu Musilovi. Adam Volek z deváté třídy postoupil do druhého kola v soutěži „Hledáme mladého chemika“.

Paní učitelka Buryanová a paní učitelka Szentesi realizovaly projekty pro děti v MŠ. Všechny paní učitelky se podílely na Světýlkovém dnu. Také rodiče podpořili MŠ a společně s dětmi se zúčastnili podzimního tvoření. Předškoláci společně s druhou třídou absolvovali plavecký kurz v Jičíně.

V současné době, díky nemalým investicím našeho zřizovatele, města Rožďalovice, probíhá rozsáhlá rekonstrukce v některých učebnách. Už se těšíme na práci v nově zrekonstruovaných třídách.

I když nás i v tomto školním roce velmi omezují covidová opatření a částečně nás limituje i přestavba školy, snažíme se o to více udělat dětem a žákům výuku pestrou a zábavnou.

Na konci roku bilancujeme, a proto mi dovolte, abych poděkovala všem zaměstnancům naší školy za jejich soustavnou, vyčerpávající práci a za maximální pracovní nasazení. Děkuji také rodičům, Sdružení rodičů Rožďalovice i všem příznivcům školy, kteří nás podporují.

V neposlední řadě patří naše poděkování městu Rožďalovice v čele s panem starostou Petrem Kapalem.

Doufáme, že rok 2022 bude již opravdu klidný a „bezcovidový“.

Přeji Vám všem a Vašim rodinám pevné zdraví a vše dobré do nového roku 2022.

Mgr. Iveta Klímová
ředitelka školy

Již popáté si odcházející deváťáci ve spolupráci s prvňáčky vysadili ovocné stromy u Třeboňského rybníka

Toto malé výročí žáci oslavili vypuštěním uzdraveného výra velkého do volné přírody. Výr byl zachráněn v Záchranné stanici Huslík, s níž škola již několik let spolupracuje, a zpátky do přírody se dostal z rukou Adama Volka

Žáci sedmé třídy a přírodovědného semináře navštívili ve čtvrtek 16. prosince Národní muzeum v Praze

Seznamovali jsme se s ohroženými druhy živočichů

Také jsme hledali polodrahokamy v okolí našeho města

Rožďalovice v roce 1941

Období protektorátu a druhé světové války patří bezesporu k nejtragičtějším v českých novodobých dějinách. Převážná část obyvatelstva se s tímto státním útvarem vnitřně nikdy neztotožnila, a ačkoli navenek nedávala své odmítavé stanovisko najevo, chovala se pasivně: nekolaborovala, ani se nezapojila do odboje.

Všudypřítomná hrozba trestu smrti (kupř. za tajnou domácí porážku vepře, za poslech rozhlasu „nepřátelských" mocností a za mnohé další, převážně nedbalostní delikty) vykonala své. Češi byli navíc v protektorátu občany druhého řádu, privilegované postavení zde mělo německé obyvatelstvo.

Nástupem Reinharda Heydricha do funkce zastupujícího říšského protektora v září 1941 dosáhla perzekuce vůči Čechům pomyslného vrcholu. Bylo vyhlášeno první stanné právo, které otřáslo ilegálním odbojem i všeobecným odporem. Byly zřízeny německé stanné soudy, které se vymykaly jakékoli kontrole i ze strany nacistických justičních orgánů.

Jaký byl rok 1941 v Rožďalovicích, o tom nám více napoví zápisy kronikáře Vojtěcha Vavrouše. Události trýznivé válečné doby zaznamenal do městské kroniky teprve s odstupem tří let, které uplynuly od skončení druhé světové války.

Řádění Němců v Rožďalovicích

Němci v Čechách zle řádili, jejich drzost germánská neznala slitování. V Rožďalovicích byli ubytováni v obou školách. To byly smutné doby pro naši mládež v roce 1941. Školní vánoční prázdniny trvaly až do 20. dubna. Ale při ubytování Němců ve školách děti opět nechodily do školy. Byla proto dána do opatrovny první a druhá třída obecné školy a učilo se tam střídavě.

Později byla druhá a třetí třída v Podolí v domě pana inženýra Jaroslava Erbena, který za tím účelem dal přední místnost do silnice k dispozici. Toto nouzové školní opatření bylo dobré. Čtvrtá a pátá třída byly v Zámostí v hostinci pana Štefana. Žáci z měšťanské školy chodili až do Košíka, kde se učilo v obecné škole.

I když snaha pánů učitelů i rodičů byla dobrá, přece naše děti trpěly újmou ve výchově a vědomostech, které se stále více projevovaly. To byla pro naše děti, nadějný český národ, velká pohroma. A to okupanti Němci chtěli.

Německá lež o másle

Okupanti použili lži k tomu, že prý české ženy se zřekly v měsíci lednu přídělu tuků, a tak tuk nebyl přidělen. Poněvadž nikdo se ženami o tom nejednal, bylo jasně viděti, jak Němci český národ zlovolně utiskují; o tuk byla nouze a prodával se pod rukou, máslo za 70 Kč.

Pracovní povinnost na sníh

V lednu napadlo mnoho sněhu, takže byla pracovní povinnost na odklízení sněhu ze silnic. Z každého čísla popisného měla jít jedna osoba. Na odklízení sněhu u Isidora pracovalo 60 osob. Bylo tolik sněhu, že se jezdilo po polích.

Předpis o odvodu obilí

Přestože po loňských žních bylo tak málo obilí, bylo městu předepsáno dodati 100 q ovsa. Dodávka měla být stůj co stůj, vem kde vem, splněna. Tak byla další starost s dodávkou tohoto obilí.

Přednáška Josefa Horáka: Zašlá řemesla

Dne 15. února měl přednášku rozhlasem náš milý rodák a občan rožďalovský pan Josef Horák o zašlých řemeslech v Rožďalovicích. Význam této přednášky jistě každý Čech, zvláště občané rožďalovičtí, dobře pochopili.

Dům Jaroslava Erbena v Podolí, v němž byla provizorně umístěna druhá a třetí třída. Na vratech je zřetelné písmeno V (Viktoria)

Gestapo v městě a zatčení

Gestapo bylo v Rožďalovicích denně a každý trnul strachy, kdo bude zase odvezen. Tak se stalo, že dne 21. února byl odvezen starosta města pan František Honzák, centrální ředitel z cukrovaru, pan Václav Rasocha, správec velkostatku, a správec mlýna a pily na Bučici pan Václav Kulich. Za tři dny se vrátili. Odvezeni byli na udání.

Odjezd německého vojska

Dne 1. března odjelo německé vojsko z města, pravděpodobně zase na frontu.

Myši

Přes zimu rozmnožilo se mnoho myší, které však při rychlém tání sněhu se utopily, takže ozimy obilí byly od zničení zachráněny.

Zatčení obchodníka Tichého

Pro zdražování odvezen byl dne 8. března zdejší obchodník pan Stanislav Tichý do Prahy na Pankrác k německému soudu.

Zastupitelstvo

V obecním zastupitelstvu města byl prvním náměstkem Josef Vecko (obchodník s textilním zbožím), druhým náměstkem Rudolf Lukavec (rolník). Radní: František Nešněra, František Bouška, Jaroslav Valeš. Členové zastupitelstva: Josef Pařík (děkan), František Rektorys, František Seidl, Václav Sluka, Alois Vodhánil, František Vorel, Alois Hůza, František Hájek, Josef Malík, Josef Kumstýř. Náhradníci: Antonín Feřt, Jaroslav Vortel, Jiří Pour.

Starosta města František Honzák rezignoval na místo starosty a všech funkcí v městě. Starostou města zvolen 21 hlasy Rudolf Lukavec. Bylo přítomno 23 členů obecního zastupitelstva, byl přítomen ředitel měšťanské školy Jan Drnec jako povolaný zástupce Okresního úřadu Jičín. Volba starosty byla provedena dne 8. března v 5 hodin odpoledne. Druhým náměstkem starosty zvolen František Vorel (lakýrník) a za člena městské rady Josef Čapek (zedník a domkář).

Tohoto roku rezignoval na funkci prvního náměstka i na členství v městské radě Josef Vecko.

Vymílání obilí

Obilí se vymílalo na 70 % a do žitné mouky se přidávala ječná 10% a bramborová mouka 20%. Dle této směsi také chleba vypadal. Byl sražený, černý a při spodní kůrce byla široká pentlička. Vzpomínalo se na tak zvaný chléb domácí.

I přes tíživé životní podmínky v protektorátu se lidé snažili alespoň načas odreagovat. Na střeše zámku je vidět červený kříž na bílém poli, který na ni byl umístěn v červnu 1941.

Vojsko

Dne 24. března přišli noví Němci si do města odpočinout. Zde sice nezaháleli, neboť cvičili na sokolském cvičišti, v lese a jinde.

Lávka u mostu

U hlavního mostu udělali vedlejší lávku přes řeku Mrlinu, která tam byla mnoho dní, než byla rozebrána, občané však po ní choditi nesměli.

Odvod brambor a sbírané mléko

Dne 1. dubna odváděli rolníci brambory. Bylo bubnováno, že se nesmí dávati do mlékárny sbírané mléko a že doma se musí mléko uskladniti v takové místnosti, aby se nezkazilo. Kdo neuposlechne, bude pokutován 30 korunami.

Sokol rozpuštěn

Dne 15. dubna byl rozpuštěn Sokol a majetek zabaven.

Správce kina Jančák, Roudnický

Byl zabaven i biograf. Příjem z něho byl odváděn do státní pokladny. Správcem biografu byl ustanoven Václav Jančák a Jaroslav Roudnický, obchodník z Rožďalovic. Po převzetí správy sokolského biografu mnoho občanů do něj vůbec nechodilo, návštěva o představeních byla velmi slabá. Zvláště když se dokázalo, že hlavní vedoucí Jančák hospodaří pro sebe.

Zvonění

Bylo nařízeno zvoniti jen od 6 hodin od rána do 8 hodin večer. Proč, to žádný nevěděl, a doba určená na zvonění byla jen 6 minut.

Cvičení ve střelbě

Dne 12. května bylo cvičení s kulomety lehkými, protiletadlovými děly a pancéřovými pěstmi na louce pod Židákem směrem k lesu. Bylo zničeno několik smrkových stromů a půda rozryta od výbuchu. Lidé touto střelbou byli velmi postrašeni.

Nemocnice u Motejlů

V domě u Motejlů u Barborky byla umístěna nemocniční stanice. Na telegrafním sloupu byl červený kříž asi půl metru veliký na bílé látce. Vlivem povětrnostních změn nebylo možno za nějaký čas kříž rozeznati a visel tam jen kus hadru.

Úprava dodávky mléka

Dne 15. května nařízena rolníkům nová úprava dodávky mléka, které se mělo dávati do mlékárny.

Hlášení valníků a sadby

Dále rolníci – majitelé vozů tak zvaných „fasuňků“, které uvezou 15 q váhy, a ma-

Rožďalovice na pohlednici z konce 30. let 20. století (archiv Nadačního fondu Jendy Rajmana)

jitelé valníků, aby je hlásili. Bylo hrozeno pokutou rolníkům, kdo do 15. května neohlásí výměru pole nasázených bramborů.

Chov králíků, koz a hus

Občané, pokud měli dvorky a mohli v nich míti chlévky, pěstovali králíky a v mnohých případech i kozy a husy.

Mše a přijímání německých vojáků v kostele

Dne 22. května měli němečtí vojáci ve zdejším kostele svoji mši, zpověď a přijímání. Obřad vykonal jejich polní kurát a vypomáhal mu zdejší kaplan P. Grus. Tento kaplan pocházel od Terezína a psal se pouze s jedním „s“ na konci jména, tedy po česku.

Přísaha německých vojáků

Toho dne měl polní kurát k vojákům řeč na sokolském cvičišti u Holancových, tehdy vojáci tam obnovovali přísahu.

Cukrářské pečivo

Cukrářské zboží z mouky smělo se prodávati jen na ústřižek chlebového lístku. Na bílé pečivo za 3 houskové ústřižky obdrželo se: 1 řez dortu, nebo 3–5 kousků cukrářských výrobků.

Cvičení Němců

Němci v Rožďalovicích nezaháleli, ale stále cvičili, pochodovali a cvičili i ve střelbě. Tak bylo i 26. května, kde přímo u kostela se ozýval rachot kulometů a rány z děl. Na nás to působilo děsivě, ale pomalu jsme zvykali. Ani mrtví na starém hřbitově, kde se cvičení konalo, neměli posvátný klid.

Lopata, písek a voda na půdách

Bylo nařízeno, že má býti na půdách domů připravena lopata, písek a voda v případě požáru, a tak dne 20. května prováděli členové hasičského sboru prohlídku po domech, zdali věci k požáru, kdyby se vyskytl, jsou připraveny. Tato prohlídka se konala z nařízení.

Odchod vojska

Německé vojsko (pionéři) tohoto dne z Rožďalovic odjelo.

Liják a záplava

Dne 7. června strhl se veliký liják, voda v nižších polohách tvořila jezírka, luka byla pod vodou.

Nedostatek masa

Byl nedostatek vepřového a telecího masa, naši řezníci (František Tichý, Václav Kebl, Josef Dovolil, Ladislav Moravec a Václav Jiránek) měli jen hovězí maso.

Odchod vojska

Dne 12. června odešlo na frontu ostatní německé vojsko, a tak si Rožďalovice oddechli. Den před odchodem konala německá vojenská hudba před domem řezníka Kebla koncert. Tlustý německý dirigent hudby prý s mnoha jinými muzikanty, jak došla zpráva později do Rožďalovic, padl na Rusku.

Odvod bramborů

Strážník chodil po hospodářích, aby dali brambory. Město mělo odevzdati 600 kg bramborů celkem. Sázené brambory hnily, někde ani nerostly, a tak se na polích vysazovaly nové. Byl jich nedostatek a za 100 kg se platilo 90 Kč.

Komisař v cukrovaru

Do Rožďalovic přijel do cukrovaru nový komisař Dr. Ing. Steinbrecher. Pocházel z Modřic u Brna, měl pravé oko skleněné, ale lovec byl dobrý, jak se ukázalo později. Jako moravský Němec uměl dost česky. Kromě věcí cukrovarských se o národní a politické věci nestaral. Jeho záliba, jak jsem již prve se zmínil, byla puška, les, lov. Byl do Rožďalovic dosazen ústředními německými úřady. Bydlel v zámku, kde se i stravoval a kde měl svůj pokoj.

Cenová komise

Dne 21. června zrána objevila se ve městě cenová komise, která prohlížela občanům nákupní tašky, hlavně maso, které převažovali a bylo na lístky koupeno u řezníků

v místě. Na jeden masný lístek byl příděl masa hovězího pouze 10 dkg týdně na jednu osobu.

Sbírka kovů

Dne 19. června se konala druhá sbírka na německý červený kříž, dále se bubnovalo, že se koná další sbírka barevných kovů, každý že musí odevzdati postradatelné kovy.

Kříž z tašek na střeše

Toho dne objevil se na střeše zámku, který patří řádu milosrdných sester sv. Karla Boromejského, bílý kruh a v něm červený kříž, který byl zdálky viděn proto, aby budova v případě náletu nebyla bombardována.

Žně

Žně začaly po pouti rožďalovické, ale obilí nebylo valné, málo sypalo, a tak celková sklizeň byla slabá.

Pracovní knížka

Dne 23. července bylo oznámeno a nařízeno, že každý zemědělský dělník nebo zaměstnanec musí míti pracovní knížku místo legitimace.

Rané brambory

Raných bramborů se urodilo málo, město dostalo dne 29. srpna předpis na dodání 60 q bramborů. Rolníci dávali mnohdy jen 10 kg, a tak zbytek dal velkostatek.

„Viktoria“ po domech

Dne 29. srpna roznášel dům od domu strážník Hazdra tištěné „V“, tj. Viktoria, znamenalo to pro Němce vítězství. Bylo nařízeno toto „V“ dáti za okno, aby z ulice bylo viděti.

Představení v kinu a Ruda Šourek

Dne 14. září byl promítán ve zdejším biografu žurnál, ve kterém bylo, jak německý voják spadl z lávky do vody. To způsobilo smích u přítomných. Němci to vzali za záminku, že občané při promítání německého žurnálu provokovali a zakázali představení ve zdejším biografu na jeden měsíc. Perzekuce šla dále.

Dne 21. září přijela do Rožďalovic kriminální policie německá a nechala sebrati ve městě chodíc dům od domu radiové přijímače, které byly odvedeny na četnickou stanici a odtud potom do Jičína, kde byly složeny na půdě měšťanské školy.

Jako důležitá okolnost při představení byla, že před promítáním filmu Madla zpívá Evropě řekl Ruda Šourek: „Dnes jest 14. září.“ Pro nás to bylo významné smutné datum výročí úmrtí pana prezidenta Masaryka, našeho osvoboditele, a tak pravděpodobně to bylo udáno, že bylo představení zakázáno. To, že děti se smály, že pod vojákem se zlomilo prkno, byla jen záminka.

Vyšetřování bylo velmi přísné i na četnické stanici, ale nevedlo to k žádnému konci a nakonec musel každý majitel radia toto odevzdati.

O Rožďalovicích výstraha po okresích

Pro výstrahu byly po okolí okresu jičínského i v samém městě Jičín i zde v Rožďalovicích dány červené plakáty, že pro demonstrace v biografu jsou odňaty všem občanům radiové přijímače a představení v místním biografu Viktoria se zakazuje. Německým občanům v místě se přijímače nechali.

Bubnováno denně ke klidu

Každý den potom bylo bubnováno a varováno občanstvo, aby nedemonstrovalo a zachovalo klid, sice bude trest zvýšen. Tak byly Rožďalovice jako rebelanti známy po celém jičínském okrese.

Lístky na brambory

Dne 27. září byly vydávány lístky na brambory, každá osoba obdržela na půl roku 125 kg bramborů.

Výzvy starosty k občanstvu

Dne 29. září varoval přípisem starosta města Rudolf Lukavec občanstvo, aby se chovalo dobře a čestně, aby nebylo na to poukazováno, tím se uchrání od udávání a trestu. Přípis zněl doslovně:

Občané,
byli jsme postiženi všichni bez rozdílu odnětím radiopřijímačů s další výstrahou, že při sebemenším provinění bude proti nám zakročeno s největší přísností.

Žádám proto důtklivě, abyste každý z Vás:

1) úzkostlivě se vystříhal jakéhokoliv činu, který by mohl přivoditi jen domněnku něčeho nezákonného, neb dnešním poměrům odporujícího,

2) ve svém vlastním zájmu ihned rázně každého poučil, kdo by něco podobného činil,

3) zamezil každé psaní po zdech, plotech atd. obsahu jakéhokoliv.

Každý vlastník takového majetku, nechť se vždy časně ráno přesvědčí, zda na jeho domě není nějaká poznámka, a je-li, v prvé řadě ji odstranil a bedlivě pátrá, kdo podobnou věc namaloval. Je totiž domněnka, že na náš účet může tak činiti zlomyslně nějaký cizí dareba.

Jistě každý poctivý Rožďalovák má zájem na tom, aby nebylo nejmenší stížnosti na chování zdejšího obyvatelstva. Proto přes příslušné policejní opatření žádám všechny zdejší občany, aby pomohli obhájiti čest našeho městečka. Jsem přesvědčen, že se nestane nejmenší výtržnost jakéhokoliv druhu v našem městě.

Spála a záškrt

Dne 4. října vyskytla se ve škole nakažlivá nemoc – spála a záškrt i obrna dětská a po 14 dní se ve škole nevyučovalo.

Žádost o vrácení rozhlasových přijímačů

Někteří občané města žádali na okrese o vrácení rádia, proto dne 10. října bylo bubnováno, že žádosti o vydání rádia jsou bezpředmětné.

Četníci z Rožďalovic přeloženi

V důsledku toho, že se nevyšetřilo, kdo dne 14. září učinil výtržnost o představení v biografu, byli všichni tři četníci zdejší stanice přeloženi.

Dodání bramborů, vepřů a hovězího dobytka

Město Rožďalovice mělo dodati tři a půl vagonu bramborů, 25 kusů vepřů po 100 kg a 25 kusů vyspělého hovězího dobytka.

Soupis hus, kachen a dobytka

Byl nařízen soupis hus a kachen. Bylo pohrozeno německými úřady těm, kdo by zatajil ohlásiti počet kusů. Dále byl soupis vepřů a hovězího dobytka.

Prodej ryb

Ryby byly prodávány jen dvoučlenným rodinám.

Připravil Viktor Dobrev

Léta 1969–1970

Rok 1969

V polovině ledna udělil Krajský výbor Československého rybářského svazu Praha rybářské organizaci Rožďalovice Čestný odznak III. stupně za záslužnou a obětavou práci v rybářství. Na výroční členské schůzi, která se konala o volné sobotě 8. března v restauraci U nádraží ve Křinci předal čestný odznak rožďalovickým rybářům zástupce Krajského výboru soudruh Röschenthaler.

V roce 1969 bylo vydáno 125 povolenek dospělých v ceně 20 Kčs a zdarma 70 žákovských. Výborová schůze 10. dubna rozhodla, že zahájení rybolovu se uskuteční ve čtvrtek 1. května od 13.00 na těchto rybnících: Zámostský, Labouň, Šutrák a Za pilou v Kopidlně. Chytat se smí ve středu, o víkendu a o svátcích. Denní úlovek: 1 kapr (35 cm), ostatní ryby dle rybářského řádu. S tímto rozhodnutím zásadně nesouhlasí rybáři z Kopidlna, kteří doposud měli rybníky Šutrák a Za pilou ve svém užívání. Dne 17. června pak dává Místní národní výbor (MNV) v Kopidlně rybářské organizaci Rožďalovice výpověď z užívání jmenovaných rybníků. Rozepře mezi rybáři z Rožďalovic a Kopidlna se tak nadále prohlubuje.

Začátkem července slovili rybáři Zámostský rybník. Nalovené ryby vysadili na Hasinský splav a Komárov. Během léta pak nechali Zámostský rybník odbahnit a vybagrovat zadní část rybníka a na podzim ho opět napustili vodou. Celkové náklady na vybagrování byly 11 500 Kčs.

Dne 21. července zaslal Okresní národní výbor všem rybářským organizacím dopis, ve kterém jim oznámil, že Okresní prokuratura Nymburk ruší rozhodnutí ze dne 1. prosince 1964 o přidělení rybníků a vodních nádrží do bezplatného užívání organizacím rybářského svazu. Bylo nutné znovu obnovit nájemní smlouvu s MNV Rožďalovice na obecní rybníky.

Během roku 1969 ukončil provoz cukrovar v Rožďalovicích. Zanikl tak jeden z velkých znečišťovatelů řeky Mrliny. Objekt zakoupil národní podnik Strojobal.

Na rybářském revíru Mrlina 2 ulovili rybáři v tomto roce 2 224 kusů ryb o celkové váze 1 713 kg, z toho:

703 kusů kapra o váze 1088 kg,
886 kusů lína o váze 336 kg,
74 kusů štiky o váze 119 kg,
100 kusů úhoře o váze 67 kg.

Ve dnech 28. a 29. června se sešel v Praze mimořádný IV. sjezd Československého rybářského svazu, který na svém zasedání ke dni 28. června ukončil činnost této organizace. Následující den se pak konal první ustavující sjezd Českého rybářského svazu (ČRS). Tento název užívá zastřešující rybářská organizace dodnes.

Národní podnik Farmakon Olomouc začíná vyrábět krmný granulovaný přípravek „KARPEX“ s obsahem antibiotik k léčbě a prevenci infekční vodnatelnosti kaprovitých ryb. Tento přípravek zahájil úspěšnou cestu k potlačení této nemoci ryb, která trápila rybáře v průběhu 60. let.

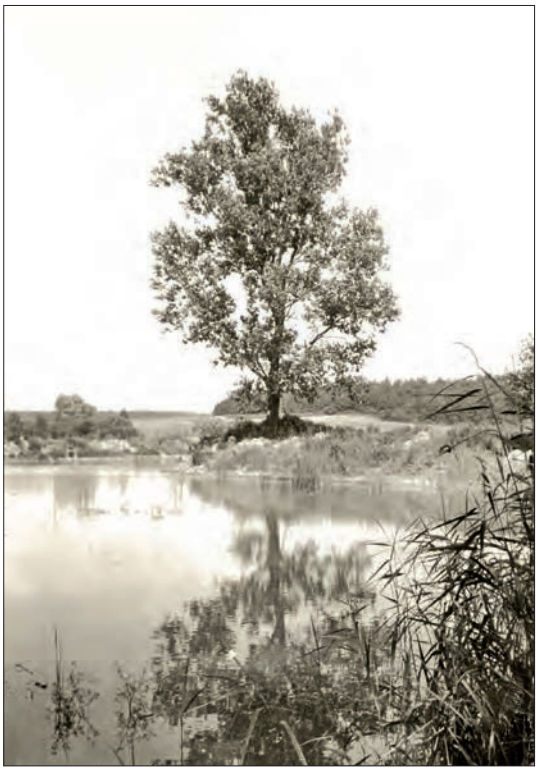

Zámostský rybník v létě 1970

Rok 1970

Z rozhodnutí vlády Československé socialistické republiky jsou od Nového roku 1970 všechny soboty volné. Začátkem roku udeřila krutá zima. Rybářský hospodář Zdeněk Nechánský, zaměstnanec Melioračního družstva Městec Králové, byl od 1. do 31. ledna uvolněn v důsledku zimní kalamity ze svého zaměstnání pro rybářskou organizaci Rožďalovice. Celý měsíc se staral o zakomorované ryby na rybnících a rybářská organizace zaplatila jeho měsíční mzdu.

Investované peníze se našim rybářům bohatě vrátily. Mnohé rybářské organizace přišly během zimy o celé obsádky rybníků. Během jara byl o ryby z Rožďalovic tak velký zájem, že se některým žádostem nemohlo vyhovět. Tato skutečnost se příznivě projevila na celkovém hospodaření našich rybářů.

Na jednání výborové schůze 26. února je rozhodnuto 29 členům z Kopidlna umožnit přechod do rybářské organizace Libáň. Členové rožďalovického výboru ale trvají na tom, že rybníky Šutrák a Za pilou v Kopidlně zůstanou součástí rybářského revíru Mrlina 2.

Výroční členská schůze se 21. března konala v restauraci U nádraží v Křinci. V doplňovacích volbách jsou do výboru zvoleni: Václav Bach (Rožďalovice), Karel Cerman (Křinec), František Tříska a František Šturma (Zábrdovice). V roce 1970 měla rybářská organizace Rožďalovice 112 dospělých členů a 31 dětí do 15 let. Na revír se vysadilo 1 200 kusů kapra 1 700 kusů lína a 290 kusů štiky.

Ačkoliv již naši rybáři neměli nájemní smlouvu na kopidlenské rybníky, po zahájení rybolovu 1. května začali někteří opět jezdit rybařit na rybníky Šutrák a Za pilou. Rozpoutali tak další kolo sporů s rybářskou organizací Libáň, do které většina kopidlenských rybářů odešla.

Jednatel Jiljí Pek zaslal v polovině května dopis na Ústřední výbor Českého rybářského svazu s žádostí, aby bylo konečně rozhodnuto o sporu v přidělení vod do revíru Mrlina 2.

Předseda rybářů František Kořínek podepsal 20. května smlouvu s MNV Rožďalovice o pronájmu rybníků Na Holi, U sádek, Třeboňského a Zámostského rybníka za roční nájem 800 Kčs. Tato smlouva bude mít platnost 25. let.

Celkový úlovek rybářů činil v tomto roce 2 404 kusů ryb o váze 1 868 kg.

Členská schůze, která se konala 19. prosince ve Křinci, rozhodla zvýšit cenu povolenky od roku 1971 z 20 na 40 Kčs. Zarybňovací poplatek pro nové členy byl zvýšen z 50 na 150 Kčs. Hospodaření rožďalovických rybářů končí v tomto roce zůstatkem ve výši 19 700 Kčs.

Jan Nožička

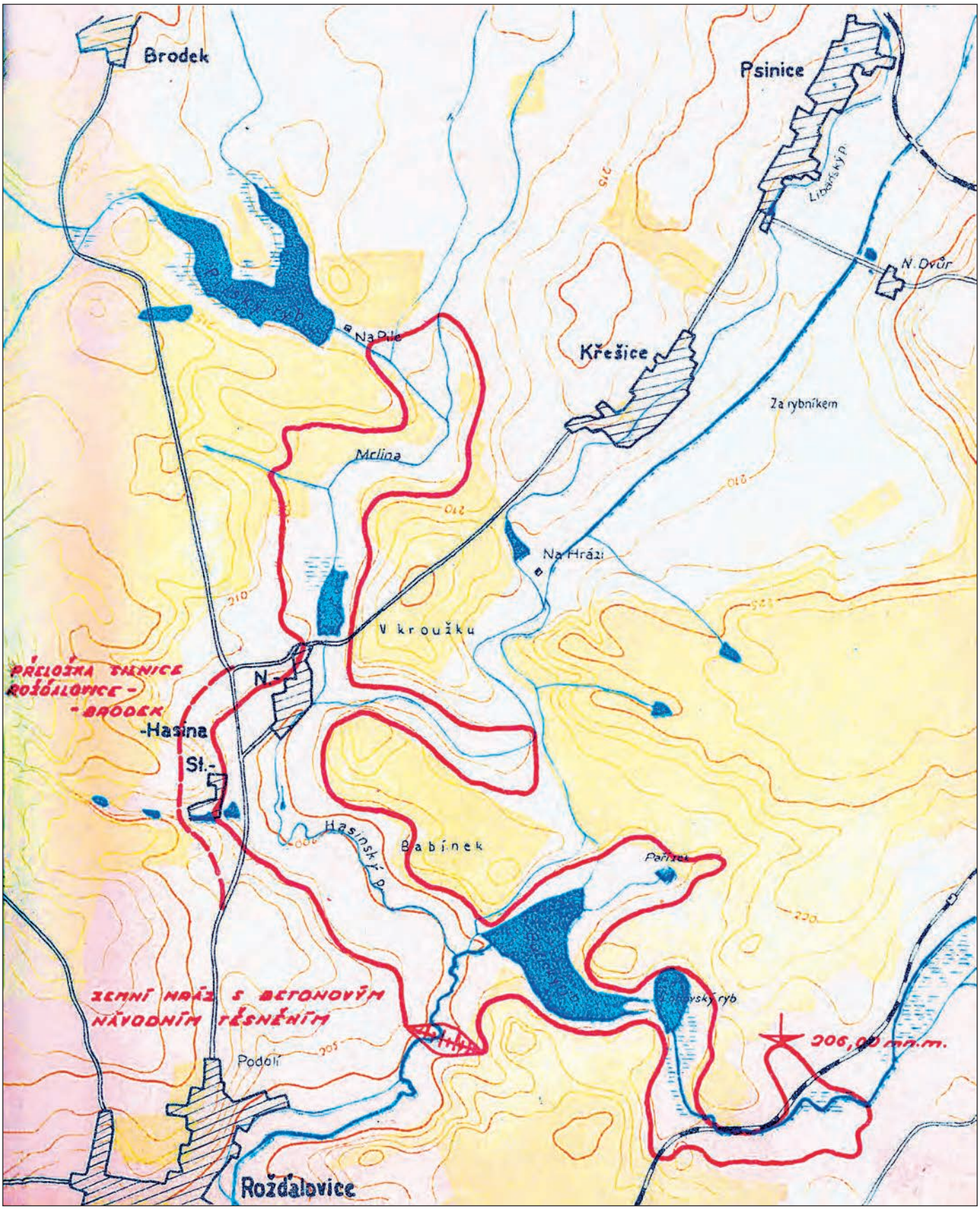

HISTORICKÁ ZAJÍMAVOST

V rybářské kronice je jako příloha uložen dokument z roku 1970. Získal ho tehdy člen rybářského výboru Jiří Severa – rybář, který se zajímal o čistotu vod a vodohospodářskou činnost na Rožďalovicku. Díky němu se dokument dochoval až do dnešních dnů a právem ho můžeme nazvat historickou raritou. V roce 1970 si nechalo Ministerstvo lesního a vodního hospodářství České socialistické republiky vypracovat technicko-ekonomické vyhodnocení vodní nádrže „Rožďalovice na Mrlině“.

Dle tohoto dokumentu měla být mezi Bučicí a Podolím vybudována 300 m dlouhá a 8,5 m vysoká sypaná hráz na zadržení vody řeky Mrliny. Na přiložené mapě je zakresleno, co by vše zmizelo pod vodní hladinou, která měla mít výměru 207 ha. Bohužel nebo bohudík, zůstalo vše jen na papíře jako památka na 70. léta 20. století.

Kdo byl František Hazdra?

František Hazdra se narodil 18. listopadu 1912 v Rožďalovicích, v rodině mistra truhláře Františka a Anny rozené Marhonzové. V Rožďalovicích navštěvoval pouze obecnou školu.

V roce 1923 se stal studentem Státní vyšší reálky v Jičíně, kterou zakončil maturitou v roce 1927. Po absolvování reálky se rozhodl pro povolání učitele a nastoupil do měšťanské školy ve Rtyni v Podkrkonoší. Jeho záliba v technice ho předurčila především k výuce matematiky, fyziky a rýsování.

Dalším místem jeho učitelování byla Polička ve východních Čechách. V roce 1934 byl odveden na vojnu, kde absolvoval „English Institute“ v Čáslavi. Při vyřazení mu byla udělena hodnost poručíka.

František Hazdra byl náruživým hráčem šachu

Po vojně začal studovat matematiku a fyziku na Univerzitě Karlově v Praze. Jeho studium přerušilo uzavření vysokých škol v roce 1939. Po válce ve studiu na vysoké škole už nepokračoval.

V roce 1941 nastoupil místo učitele na měšťanské škole v Rožďalovicích. Dne 24. srpna 1943 uzavřel sňatek s Marií Vikovou z Nové Paky. Jeho manželka byla také učitelka, do zdejší školy nastoupila v roce 1954, učila do roku 1975. František Hazdra učil převážně matematiku, fyziku a technické předměty. V roce 1944 byl tehdejším úřadem práce přikázán do práce k firmě Sellier-Bellot Skřivany, kde se tehdy vyrábělo střelivo pro wehrmacht.

V roce 1945 zahájil školní rok 1945/1946 v měšťanské škole v Rožďalovicích. Do důchodu odešel v roce 1976.

Věnoval se shánění dokumentů o rožďalovické historii a s panem řídícím Josefem Horákem přípravě a zvelebování místního muzea. V letech 1978 až 1984 opsal na psacím stroji 1327 stránek strojového textu s historickým obsahem. Díky němu se zachovala řada historických dokumentů, které opsal na psacím stroji a jsou součástí zdejšího archivu. Od mládí byl vášnivým šachistou a tento koníček ho provázel i v důchodu. Zemřel náhle o Vánocích 27. prosince 1984. V roce 2022 uplyne 110 let od jeho narození.

Rudolf Valeš

Společná fotografie žáků a učitelů z června 1947. Spodní řada zleva: František Havelka, František Hazdra, Jiří Pour, ředitel školy Jan Drnec, Marie Červinková, Ludmila Stará, Emil Klinger a Štěpánka Jirsáková-Kočová

Muzeum klasického knihařství skončilo, knihařská dílna pokračuje

Neradi oznamujeme, že nemovitosti na adrese Rožďalovice, Husova 24, kde byla knihařská dílna a Muzeum klasického knihařství, jsou zcela vyklizeny. Knihařská dílna se přestěhovala do staré školy (Husova 146). Muzeum svou činnost ukončilo zcela, památky po Mistru knihaři Rajmanovi jsou uloženy ve skladu.

Vytrvale jsme se snažili vybudovat našemu dědovi – uměleckému knihaři Jendovi Rajmanovi stálý památník a zajistit pokračování knihařského řemesla v Rožďalovicích. Byla to práce náročná časově, ale dělali jsme to rádi. Spokojenost zákazníků s prací naší knihařky a vřelá slova návštěvníků muzea nám to vynahrazovaly. Vybojovali jsme dotace na opravu nemovitostí a vznik muzea, ty jsme však vždy museli doplnit vlastními finančními příspěvky. Bohužel od té doby se naše finanční situace nestabilizovala, po několika chybných finančních a investičních rozhodnutích skončila celá anabáze prodejem nemovitostí v exekuční dražbě.

Současný majitel nemovitostí, firma SUOPELOS z Ostravy, nemá o provoz knihařství ani muzea žádný zájem. Jejich cílem je dům rozdělit na dvě části a v každé z nich vybudovat bytovou jednotku. To vše navzdory skutečnosti, že nemovitost je prohlášena kulturní památkou.

Účelem tohoto článku není jen seznámit veřejnost s aktuálním stavem, ale hlavně poděkovat. Poděkovat všem, kteří nás „v tom nenechali“ a rychle a účinně pomohli. V prvé řadě děkujeme panu starostovi Petru Kapalovi, městu a jeho zaměstnancům za takřka okamžité poskytnutí náhradních prostor a pomoc při stěhování. Kromě pracovníků města se na stěhování významně podílel i pan Josef Drobeček a ještěrka jeho firmy. Vlastně již třetí den po vystěhování mohlo knihařství ve staré škole začít pracovat.

Co bude dál, dáme vědět v příštím čísle Rožďalovicka.

S přáním všeho dobrého v roce 2022

Eugenie a Pavel Hančarovi

Z redakční pošty

Bylo nebylo… Dne 10. prosince 1931 se manželům Jampílkovým v malebné obci Podolí narodila dcera Marie. Do obecné a měšťanské školy chodila v Rožďalovicích. Mezitím obec Podolí zanikla a stala se součástí Rožďalovic. Po dokončení školy se učila v hospodyňské škole v Jičíně.

Seznámila se s chlapcem ze Zámostí, jmenoval se Antonín Vacek. Svatbu měli v roce 1950 na MNV v Rožďalovicích, po sňatku bydleli tamtéž. Narodily se jim dvě děti. Se svým manželem žila Marie až do konce jeho života. Krátký čas pracovala v textilní továrně v Horní Nové Vsi. Odtud se odstěhovali do Ostroměře, kde žije dodnes. Do rodné vsi se ale stále vracela, navštěvovala zde své rodiče a nadále využívala služby města, měla zde i spolužačky. Před pár lety ovdověla.

V tento čas bude oslavovat 90. narozeniny. Tímto se stává nejstarší rodačkou zaniklé obce Podolí. Při této příležitosti bych chtěl vyzvednout její věrnost obci a Rožďalovicím. Zároveň bych jí chtěl co nejsrdečněji poděkovat za moje vychování a sílu do života, kterou mi při mé chorobě stále dává.

Milá Mařenko, děkuji ti za všechno, co jsi pro mne udělala a stále děláš, přeji ti mnoho zdraví a do dalších let jen to nejlepší. Tvůj bratr Pepík s rodinou. Dále přejeme všem občanům města Rožďalovic příjemné prožití vánočních svátků a mnoho zdraví a úspěšné práce do dalších let.

Josef Jampílek
Doudleby nad Orlicí

(Ne)obyčejná kachna

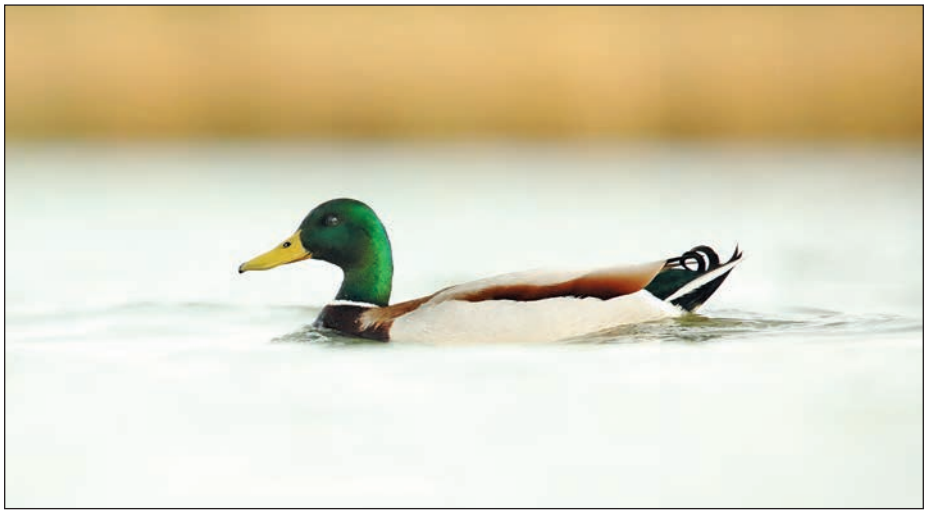

Snad každému návštěvníku přírody přijde vodní plocha, od lesního rybníčku po přehradní nádrž, poněkud neúplná, pokud na její hladině neuvidí alespoň pár plovoucích kachen. Nejčastěji může spatřit tu nejběžnější z nich, kachnu divokou neboli březňačku. Právě nyní v zimních měsících můžeme hejnka nebo jen páry zastihnout i v těsné blízkosti lidí, na městských rybnících či jezírkách parků nebo u frekventovaných nábřežích velkých měst.

Navzdory tomu, že je to ta „nejobyčejnější“ z kachen, je zároveň tou nejkrásnější. U kachen obecně je vyvinut velmi výrazný pohlavní dimorfismus. Pestrostí proto vynikají zcela výhradně samci, samice jsou vybaveny praktičtějším nenápadným zbarvením. Pro kačera kachny divoké je navíc typický tzv. „kačírek“ – zahnutá pírka nad ocasem.

Přestože jsou březňačky nejběžnějším a všedním druhem kachen u nás, jde o velmi zajímavý a pozoruhodný ptačí druh. Kachna divoká je zcela bezkonkurenčně nejkosmopolitnějším druhem nejen v rámci čeledi kachnovitých, ale i v celé ptačí říši. Obývá až na malé výjimky celou severní polokouli. Sám jsem se s ní setkal v různých částech světa, od tichomořských pláží Vancouver Island v Kanadě, pouštních mokřadů Nového Mexika, na sladkých i slaných vodách Portugalska, Skotska, Norska, Řecka až po středoasijská jezera v Kazachstánu či zamrzlých zátokách ostrova Hokkaido v Japonsku. Tento ptačí druh je tak přizpůsobivý, že v mnoha případech nepotřebuje ke svému hnízdění ani přítomnost vody. Kachna si dokáže vychovat svoji početnou rodinu v rušných městech na střechách vysokých budov, stejně jako v korunách hlavatých vrb v zatopených lužních lesích. V Prachovských skalách hnízdila pravděpodobně tatáž kachna tři po sobě jdoucí roky na vrcholu skalní věže ve výšce 15 metrů. Malá káčátka musela po vylíhnutí absolvovat skok z této výšky a vyrazit k nejbližší vodní ploše, jež byla vzdálena víc než 1 km od hnízda.

Kachna divoká patří k tzv. plovavým kachnám. Při sběru potravy ze dna vodních nádrží se, na rozdíl od potápivých kachen, nepotopí celá, ale pouze „panáčkuje“ tak, že zadní polovina těla trčí kolmo z vody. Neznamená to ovšem, že by se potopit neuměla. Dokáže to velmi dobře, nicméně této schopnosti využívá jen ve velmi výjimečných případech. Pozoroval jsem sokola stěhovavého při přeletu nad hladinou rybníka a všechny plovavé kachny, včetně čírek a březňaček byli bez velkého váhání okamžitě pod vodou.

Kachny divoké se na našich vodách vyskytují po celý rok. Můžeme je pozorovat jak v létě, tak i v zimě, dokud silné mrazy neuzamknou vodní plochy příkrovem ledu. Avšak nedá se říci, že by březňačky byly nějací peciválové. Nejsou sice tažným druhem v pravém slova smyslu, často se však při svých potulkách vydávají na značné vzdálenosti, jak bylo zjištěno kroužkováním. Nejvzdálenějším kroužkovancem z České republiky, a zdaleka ne osamoceným, byl jedinec kontrolovaný v Rusku u města Lysva. Urazil přitom vzdálenost 2925 km. Polovina jedinců místních populací tráví zimu mimo naše území. Nejzdatnějšími cestovateli jsou pak většinou kačeři. Svoje nevěsty si totiž vybírají už během zimy na zimovištích a vytvořené páry se pak vracejí na domovská hnízdiště kachny. Pomocí kroužkování byl také zjištěn nejdelší doložený věk kachny divoké, vylíhnuté v České republice – 14 let, 6 měsíců a 20 dní.

Dalo by se zmínit ještě mnoho dalších zajímavostí ohledně tohoto „obyčejného“ druhu kachny. Zcela jistě i to, že všechny druhy domácích kachen byly vyšlechtěny právě z kachny divoké. To by už samo o sobě mělo březňačku dosadit bez velkého váhání na piedestal neobyčejnosti.

Vladimír Šoltys

Užovka, nebo zmije?

Já vím, že psát v zimě o hadech možná přijde někomu zvláštní – každý přece ví, že v tuhle dobu zimují. Jenže naše užovky se páří již v dubnu, a když je teplý březen, můžeme je spatřit už v tomto měsíci. Takže vlastně do tohoto čísla Rožďalovicka patří.

Výše uvedené platí i o užovce hladké (*Coronella austriaca*). S tou se můžeme setkat prakticky v celé Evropě a pak dál na východ přes Turecko až ke Kaspickému moři, ale u nás je to silně ohrožený druh. Teď, když nad tím přemýšlím, uvědomuji si, že i já jsem „koronelu“ viděl častěji v zahraničí než v České republice.

Vyskytuje se na okrajích lesů, ještě častěji na výslunných stráních, většinou ve středních polohách, ale na východě svého areálu ji můžeme najít i poměrně vysoko v horách.

Při všech nálezech jsem k ní ovšem přistupoval velmi opatrně, protože je podobná jedovaté zmiji obecné. Vlastně z našich čtyřech užovek (užovka hladká, obojková, podplamatá, stromová) je zmiji nejpodobnější. Zpravidla jsem ji našel někde pod kamenem, nebo pod kmenem stromu a pak jsem zjišťoval, jestli výrazné skvrny na kůži jsou spojeny v klikatou čáru (zmije), nebo zda jsou rozmístěny jednotlivě. Zbarvení i skvrny jsou ale u obou hadů značně proměnlivé, a pokud jde o velikost obou druhů, jejich nejčastější délka je kolem půl metru, vzácně může dosahovat do jednoho metru. Jestliže nemáte dostatek zkušeností, ani dříve doporučované rozlišování podle tvaru hlavy nemusí být spolehlivé. Bezpečným znakem jsou nakonec oči. Zmije má svislou štěrbinovou zřítelnici, zatímco užovky zorničku kulatou. Takže je to docela jednoduché – stačí se hadovi podívat do očí…

Pokud ji budete chytat, buďte opatrní, protože je poměrně útočná (na rozdíl od zmije) a mohla by vás kousnout. Zajímavé je její rozmnožování – užovka hladká je totiž ovoviviparní. To znamená, že její mláďata se z vajíček krytých tenkou blánou rodí hned po nakladení, někdy již v kloace.

Její nálezy jsou v České republice poměrně vzácné – vyskytuje se roztroušeně, v některých oblastech chybí úplně. Na Nymbursku jsem ji viděl pod jižním svahem Žehuňské obory (dnes národní přírodní rezervace Kněžičky), v přírodní památce Báň u Hradčan a v bývalém vojenském prostoru Milovice-Mladá (východně od Jiřic). Poslední nález mi zprostředkoval Luboš Janeček – zjistil ji v areálu lesní správy u Mcel. Tento výskyt jsme zdokumentovali a zaznamenali do čtverce 5656 síťového mapování, odkud tento druh nebyl dosud známý. Zároveň jsme provedli záznam do informačního systému Agentury ochrany přírody a krajiny ČR.

Výskyt užovky hladké v bližším okolí Rožďalovic je velice pravděpodobný – třeba nás v roce 2022 překvapí. Zatím nám musí stačit její fotografie.

Jiří Rejsek

Běh na Hasině a Pivní triatlon

Na podzim podnikli sportovci sdružení kolem Jaromíra Kafky dvě akce. První akcí byl již 11. ročník dívčího a ženského běhu na Hasině, který se uskutečnil dne 16. října. Trasa dlouhá 3,8 km vedla po lesních cestách s dosti velkým převýšením. Závodu se účastnilo celkem 16 sportovkyň.

V kategorii dívek zvítězila Magdaléna Remešová (17:33), následovaná Kateřinou Remešovou (19:29) a Rozárií Pohlovou (23:58). V ženách pak zvítězila Míša Vinšová (16:08), druhé místo obsadila Kristýna Plachá (17:18) a jako třetí skončila Veronika Pražáková (17:35).

Na ženský běh sportovci navázali vzápětí 18. října akcí „Pivní triatlon“. Jedná se o oblíbený sportovní podnik, který se skládá ze tří disciplín – běhu, jízdy na kole a jak už název napovídá, pití piva. Běh se uskutečnil v okolí Bučického rybníka (7,6 km), jízda na kole pak na trase Bučice – Kopidlno – Libáň, kde je na radnici povinné občerstvení. Posléze se pokračuje do cíle na Bučici (kolo 26 km).

Letošní akce se zúčastnilo 31 sportovců. Vítězem v kategorii mužů se stal Roman Novák (čas běhu 28:48, celkový čas s kolem a pivem 1:13:21), následoval jej Luděk Šimeček (běh 29:57, kolo a pivo 1:13:35) a na třetím místě se umístil Jára Severa (běh 28:11, kolo a pivo 1:14:19).

Mezi ženami byla nejlepší Michalka Vinšová (35:45, 1:28:29), na druhém místě skončila Simona Dvořáková (37:19, 1:28:51) a jako třetí se umístila Ilona Štěpánková (47:58, 1:56:28). Poděkování patří též personálu Bučické restaurace v čele se Zuzankou, kteří nám vytvořili skvělé zázemí s obsluhou. Děkujeme.

Jaromír Kafka

V sobotu 6. listopadu zaznamenala Tereza Pletková se svou klisnou Kama Palac další parkurový úspěch. K říjnové zlaté medaili tentokrát přidala hezké třetí místo v křížovém parkuru opět v Neratově

Zhodnocení podzimní části sezóny 2021/2022

I tentokrát jsme se na novou sezónu velice těšili, a to hlavně z důvodu předčasného ukončení sezóny předcházející kvůli pandemii covid-19. Podzimní část všechna naše družstva zahájila už v polovině prázdnin, kdy po dlouhé pauze začalo letní soustředění, které jsme se snažili obohatit o přátelská utkání.

Naši nejmenší, tj. děti předškolního věku, trénovali dvakrát týdně a v průběhu podzimu odehráli šest turnajů, při nichž malí fotbalisté měli možnost porovnat síly s dalšími pěti soupeři z jiných družstev, to vše pod záštitou Okresního fotbalového svazu Nymburk. Každý turnaj se hrál na dvou hřištích systémem každý s každým a zápas trval 15 minut. Naše předpřípravka celkem nastřílela 79 branek a umístila se na 4. místě za týmem Poříčan.

Tým mladších žáků odehrál v podzimní části sedm utkání z toho dvakrát vyhrál, jednou remizoval a dvakrát prohrál. Umístil se na průběžném 5. místě. Nutno dodat, že ve většině zápasů mladší žáci sváděli „nerovný“ boj proti starším soupeřům, neboť část týmu je teprve ve věku starší přípravky.

V okresním přeboru dorostu naše „mladé pušky“ odehrály 14 utkání a umístily se na 6. místě se 14 body a skóre 23:36. Od 4. místa je dělí pouhé tři body.

I.B třída skupiny C pro náš A-tým začala velice slibně, když na domácím hřišti porazil tým Žiželic 3:0. Bohužel byla to první a zároveň poslední vlaštovka v této části sezóny. Po odehraných 13. zápasech jsme obsadili 13. místo s pouhými čtyřmi body.

Důležité pro tuto část sezóny bylo, aby se kluci po „covid pauze“ dostali opět do kondice a do tempa. Při tréninku jsme se proto zaměřovali nejen na herní dovednosti, práci s míčem apod., ale důraz jsme také kladli na pohybové dovednosti a na vzdělání trenérů.

Zimní část přípravy bude převážně soustředěna na umělý trávník a do hal.

Přejme si, aby tato sezóna byla již bez přerušení, nebo podobných omezení.

Sportu zdar, fotbalu zvláště!

Josef Chlomek
předseda FC Trnavan

Posed v sadu
70x56 cm
2021

Kaple Navštívení Panny Marie (Podlužany)
59x59 cm
2020

Základní škola G. A. Lindnera, 60x60 cm, 2020

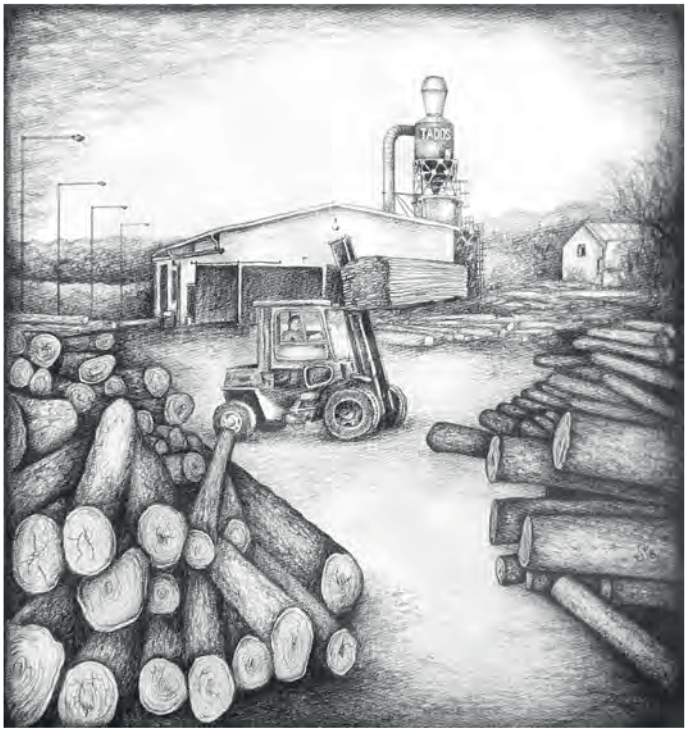

Pila
61x65 cm
2018

U bubnu
61x65 cm
2018

Gill Thompson: *Oceán mezi námi*

Za druhé světové války nabídla australská vláda, že se postará o válečné sirotky a najde jim nový domov. To je i osud malého chlapce, jehož matka zahynula při bombardování. V Perthu jej adoptuje rodina bohatého úředníka. Jenže chlapcova matka přežila a po návratu z nemocnice se zoufale snaží najít svého syna...

Jiří Walker Procházka, David Ondříček: *Zátopek*

Fenomenální běžec Emil Zátopek posunul hranice lidských možností, je čtyřnásobným olympijským vítězem a držitelem mnoha světových rekordů. Jeho výkon z olympiády v Helsinkách, kdy vyhrál závody na 5 km, 10 km i maraton, asi už nikdo nikdy nepřekoná. Ale znáte i jeho osobní příběh? Dynamické vyprávění sleduje Zátopka v prolínajících se časových milnících obsahujících jeho vzestupy i pády. Zachycuje i temnější rysy jeho povahy. Poznejte příběh sportovní legendy, jež dosáhla nemožného. Zátopek chtěl prostě jen běhat. Knihu napsal Jiří W. Procházka podle filmového scénáře Davida Ondříčka, Alice Nellis a Jana P. Muchowa.

Patrik Hartl: *15 roků lásky*

Realita umí být neuvěřitelná a skutečné události někdy působí nepravděpodobně. Aleš by do svých třiceti dvou let nevěřil, že jeho život bude vypadat takhle. Představoval si ho úplně jinak. Jednoho dubnového odpoledne roku 2001 se zamiloval do ženy, která na něj naložila takovou porci lásky, že by to porazilo i vola. Tento román vypráví o všem, co musel zvládnout, aby se s tou láskou naučil žít. Je to příběh o výjimečném štěstí a radosti, které dlouho vypadají jako velký průser.

C. W. Gortner: *Carevna*

Osmnáctiletá princezna Minnie ví, že jejím životním posláním je opustit rodné Dánsko a uzavřít sňatek s ruským carevičem Alexandrem z rodu Romanovců. Po Alexandrově nástupu na trůn se Minnie, teď už zvaná Maria Fjodorovna, stává carevnou a postupně si buduje vřelý vztah ke své nové vlasti. Odpor k carskému režimu ale postihne přímo její rodinu, a poté co se její manžel rozhodne rozdrtit všechny, kdo se staví proti němu, musí Maria s největší opatrností kráčet po cestách kompromisu. Po Alexandrově smrti se jejich nezkušený syn Mikuláš ujme vlády nad hluboce rozdělenou a upadající říší. Maria se snaží vést syna k reformám, které by Rusko přenesly do moderního světa. Naráží však na opozici ze strany své snachy Alexandry, kterou ovlivňuje i mystik jménem Rasputin.

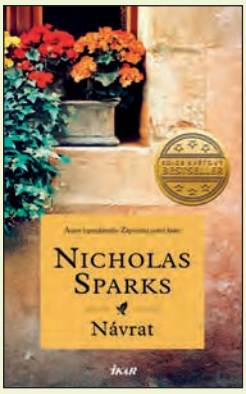

Nicholas Sparks: *Návrat*

Trevor po dědečkovi zdědí chatu a zjišťuje, že ho to táhne do míst, kde prožil dětství. Vrátí se, protože chce vést jednoduchý život, ale ve skutečnosti to zas tak jednoduché není. Je tu například Callie, rozmrzelá místní teenagerka, která o smrti Trevorova dědečka ví zjevně víc, než by měla. A navíc Trevorovi nejde z hlavy Natalie, zástupkyně místního šerifa. Ve snaze odhalit tajemství a zjistit, co se skutečně stalo s jeho dědečkem, se Trevor začne šťourat v minulosti a pochopí, že abychom se mohli pohnout vpřed, musíme se občas vrátit na místo, kde to všechno začalo.

Paula Hawkins: *Pomalu hořící oheň*

Když je na říčním člunu v Londýně nalezen brutálně zavražděný mladík, v centru pozornosti se ocitají tři ženy, které ho znaly. Laura, temperamentní podivínka, o níž si leckdo myslí, že je nebezpečná, s Danielem strávila poslední noc před jeho smrtí. Jeho sousedka Miriam ví, že ačkoli Laura odcházela z místa činu s krví na oblečení, nemusí to ještě znamenat, že je vražednice – hořká zkušenost Miriam naučila, co to znamená, ocitnout se v nesprávný čas na nesprávném místě. A do třetice je tu Carla, teta zavražděného, která dosud truchlí nad nedávnou smrtí jiného člena rodiny. Nikomu nevěří – vždyť i dobří lidé mohou být schopni strašlivých činů. Tři ženy, které nemají společného nic kromě zášti, kterou k zavražděnému cítily... Jak dlouho mohou doutnat křivdy a stará tajemství, než se rozhoří v divoký plamen?

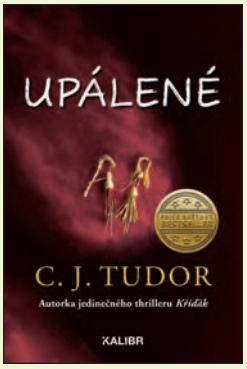

C. J. Tudor: *Upálené*

Další thrillerová lahůdka s hororovou příchutí od autorky Křídáka, Jámy a Těch druhých. Před pěti sty lety tady upálili osm mučedníků. Před třiceti lety tu beze stopy zmizely dvě dívky. A před dvěma měsíci tu tragicky zemřel místní farář. Vítejte v Chapel Croft, zapadlé vísce, jejíž tajemství leží ukrytá hlouběji než v hrobě a kde se zlo začíná znovu probouzet. Nahradit zesnulého duchovního sem přichází někdo, komu temnota také už mnohokrát zasáhla do života. Někdo, kdo bude muset otevřít staré rány a hlavně ochránit svou dospívající dceru před démony, kteří tady umějí být až příliš skuteční.

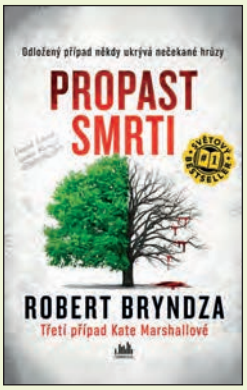

Robert Bryndza: *Propast smrti*

Soukromá detektivní kancelář Kate Marshallové a Tristana Harpera má svůj první velký případ. Před dvanácti lety odhalila novinářka Joanna Duncanová politický skandál a poté záhadně zmizela. Většina lidí už zapomněla, jen Joannina matka stále po své dceři pátrá. Kate a Tristan vycházejí při svém vyšetřování z Joanniných složek a poznámek a jdou krok za krokem po jejích stopách. Mezi jejími osobními věcmi odhalí Kate jména dvou mladých mužů, kteří také zmizeli. Když pospojuje poslední dny těchto tří pohřešovaných lidí, Kate si uvědomí, že Joanna pravděpodobně narazila na něco mnohem zlověstnějšího, než by kohokoliv napadlo: sériového vraha... Nový thriller Roberta Bryndzy vám ukáže, jak hluboká může být PROPAST SMRTI.

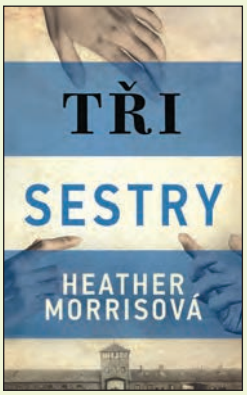

Heather Morrisová: *Tři sestry*

Navždy spolu, navzdory všemu. Od autorky bestselleru Tatér z Osvětimi. Když byly Cibi, Magda a Livia malé, slíbily svému otci, že si zůstanou nablízku, ať se stane cokoliv. O několik let později Livii deportují do Osvětimi – a Cibi se k ní dobrovolně přidá. Jedině Magda se ještě nějakou dobu skrývá na rodném Slovensku, ale brzy také skončí ve vyhlazovacím táboře. Tváří v tvář smrti si sestry dají další slib: pokusí se přežít. A tak začíná jejich strastiplná pouť zničeným kontinentem, která povede až za novým životem v Izraeli.

Michaela Grünigová: *Rodinný hotel – Nový začátek*

Heiligendamm, rok 1912. Rodina berlínského hoteliéra Kuhlmanna má veliké plány: vytvořit konkurenci slavnému Grand Hotelu. Bohužel High Society i nadále raději navštěvuje podnik již známého, etablovaného konkurenta. V těchto těžkých časech projevuje zvláště hoteliérova dcera Elisabeth obchodní nadání, na rozdíl od syna Paula, jehož hlavní vášní je hudba. Když se situace nebezpečně vyhrotí, cítí Elisabetin otec nutnost požádat o pomoc zbohatlíka Julia Falkenhayna. Jeho velice nekonvenční názory ovšem zpočátku velice popuzují ctižádostivou Elisabeth... Úvod rodinné ságy o hoteliérské rodině v Heiligendammu.

Rožďalovice dříve a nyní

Část náměstí na kolorované pohlednici z roku 1909 (archiv Nadačního fondu Jendy Rajmana)

Současný pohled (12. října 2021), foto Viktor Dobrev

Číslo 4/2021, ročník 10. Náklad: 450 ks. Evidenční číslo: MK ČR E 20643. Vydává město Rožďalovice. Redakce: Petr Kapal, Mgr. Viktor Dobrev, Jiří Rejsek, Mgr. Marcela Ešnerová, Veronika Bachová. E-mail: podatelna@rozdalovice.cz, tel.: 325 593 107. Grafická úprava: Mgr. Viktor Dobrev. Foto z archivu redakce, není-li uvedeno jinak. Tisk: TNM PRINT. Toto číslo vyšlo v lednu 2022. Termín uzávěrky příštího čísla je 25. března 2022. Na titulní straně: Náš vánoční strom, 11. 12. 2021. Foto: Jiří Rejsek